

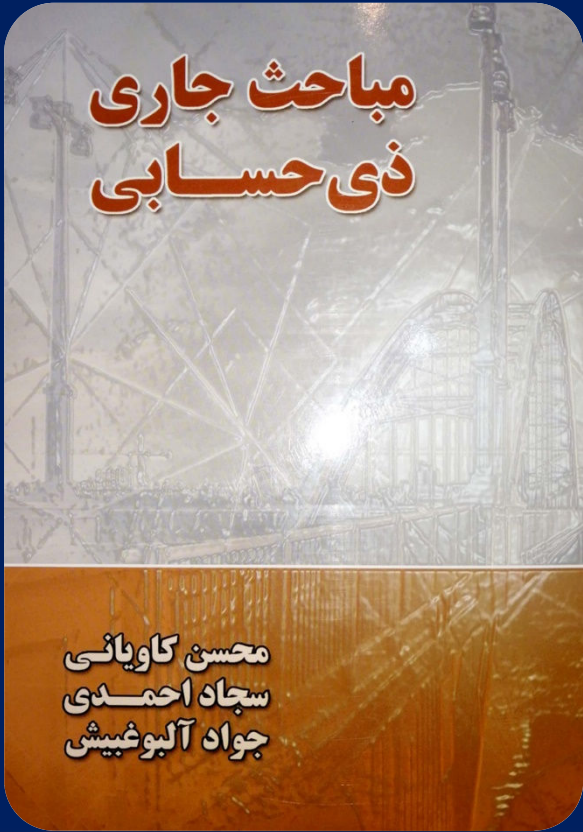
نظارت مالی

دو فصلنامه تخصصی نظارت مالی، سال چهارم، شماره هشتم، پاییز و زمستان ۱۴۰۱، قیمت ۲/۰۰۰/۰۰۰ ریال

ISSN: 2717-3186
انتشار الکترونیک

یکصد و سی پاسخ

به ۱۳۰ سؤال کاربردی مالی، محاسباتی و اموالی

مباحث جاری ذی حسابی

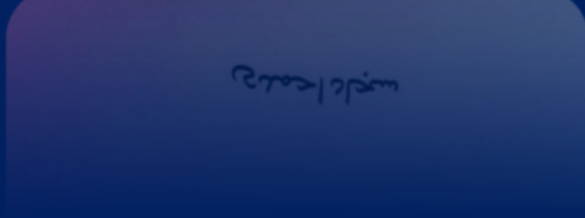
محسن کاویانی
سجاد احمدی
جواد آبوغیش

اصول جامع اموال دولتی

نگاهی کاربردی به ورود، گردش و خروج اموال

سجاد احمدی

فروش آنلاین، از طریق سایت فصلنامه تخصصی نظارت مالی

www.nezaratmali.ir

فَاسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا
تَعْلَمُونَ

اگر نمی دانید، از آگاهان پرسید

آیه ۴۳ سوره نحل

فهرست مطالب

- پیشگفتار
- پرسش و پاسخ مرتبط با اموال و داراییها
- اموال منقول و خودروهایی دولتی
- اموال غیر منقول
- پرسش و پاسخ های مالی و محاسباتی
- پرسش و پاسخ های مرتبط با نظریه های دیوان محاسبات

همکاران این شماره

- ❖ آقای بهنام محمدزاده، رئیس اداره اموال دولتی استان خوزستان
- ❖ آقای آرش جهانگیری، معاون اداره خزانه اداره کل امور اقتصادی و دارایی خوزستان
- ❖ آقای هاشم حزبی، کارشناس اداره نظارت مالی اداره کل امور اقتصادی و دارایی خوزستان

یکصد و سی پاسخ

به ۱۳۰ سؤال کاربردی مالی، محاسباتی و اموالی

پرسش، نخستین گام برای بینش، پژوهش و تحقیق و نقطه عزیمت برای رسیدن به حقیقت است و کسی که می‌پرسد، درصدد افزودن فهم و درک خویش از حقیقت است. پرسش، منشأ تولید علم و نظریات جدید است و اصولاً دانش از پرسش آغاز می‌شود و توسعه و گسترش دانش، مرهون پرسش‌گری است. منشأ سؤال، تفکر، تأمل و اندیشیدن است، که عقل را وادار به درنگ و تعمق می‌کند. روایات بسیاری در اهمیت سوال و جواب وجود دارد؛ همانند سخن پیامبر(ص) که فرمودند: «علم و دانش گنجینه‌هایی است که کلید این گنجینه‌ها سؤال کردن است بنابراین در مورد مجهولاتتان سوال کنید».

ما کمتر با نقش سازنده و راهبردی پرسش آشنا می‌شویم. همین نقش است که پرسش را با ارزش و مهم جلوه می‌دهد. آنجا که پرسشی نباشد چگونه جایی خواهد بود؟! ارزشمندی چنین جایی به چیست؟ مسلماً در چنین جایی هیچ چیز غریب‌تر از اندیشه و پرسش، و نامأنوس‌تر از اندیشه‌ورز و پرسشگر جلوه نمی‌کند. اساساً در چنین جایی چگونه می‌توان اندیشیدنی را شاهد بود و در پرتو آن به معرفتی قابل حصول نایل آمد؟! پرسش پیش‌برنده اندیشه است. تعیین می‌کند که مشکل کجاست و چه باید کرد؟ گذر از سطح موجودات و عزیمت به عمق و ژرفای امور همیشه با پرسش و داشتن نگاهی پرسشگر امکان‌پذیر است. با پرسش می‌توان حیطه نادانستنی‌های خود را تشخیص داد. پرسش ترجمان آگاهی است. این امکان را به ما می‌دهد که وضعیت خود را بسنجیم. با پرسش می‌دانیم که چه نمی‌دانیم و محدوده دانستنی‌های ما کجاست. اما بدون پرسش نمی‌دانیم که چه نمی‌دانیم. از قلمرو نادانستنی‌های خود بی‌خبریم؛ چون بدون پرسش هیچ درکی صورت نمی‌پذیرد. آدمی از رهگذر پرسش است که می‌اندیشد و متقابلاً در اندیشیدن است که پرسش زاده می‌شود و خود را ارزانی آدمیان می‌کند. هایدگر فیلسوف آلمانی معتقد است، پرسیدن تقوای فکر است که بعد از گوش سپردن و تأمل کردن اهمیت می‌یابد. پرسش از آن جهت در زبان هایدگر تقوای فکر خوانده می‌شود که اندیشه را از فروغلتیدن در ناراستی‌ها مصون می‌دارد و از فروافتادن در نسیان و خطا بازمی‌دارد. پرسش برای کسانی که از تفکری عمیق برخوردارند و در همه احوال اندیشیدن را پشتوانه اصیل زندگی خود قرار می‌دهند، راهی است به سوی خورشید آگاهی.

مجموعه حاضر تمرین پرسش و پاسخ و شروع بحث در مورد سؤالات بیشمار است که ممکن است هر ذهنی را با خود همراه کند. امیدواریم آنچه پیش روی شما قرار گرفته است، بتواند آغازگر گفتگویی جدید در جمع‌های تخصصی در سراسر کشور باشد. منشاء پرسش اگر از درون باشد شور در ما آفریده و زمینه خلاقیت را موجب می‌شود. عقل آن‌گاه فعال جلوه می‌کند و حقیقت را بر آدمی عیان می‌سازد که پرسش‌های بیشتری از دل پاسخ‌ها طرح شود و در فرایند تاملات، راهی برای پاسخ‌های بیشتر جستجو گردد.

امید داریم آنچه مشاهده می‌کنید رضایت شما را فراهم نماید. قدردان همه دوستانی هستیم که در تهیه این شماره یاری گر ما بودند. لطفاً از نظرات و انتقادات خود، ما را بی‌بهره نفرمائید.

مدیر مسئول

بسم الله الرحمن الرحيم

دو فصلنامه تخصصی نظارت مالی
آموزشی، تحلیلی، خبری، اطلاع‌رسانی،
پژوهشی
شماره هشتم
پاییز و زمستان ۱۴۰۱
صاحب امتیاز و مدیر مسئول:

سجاد احمدی

زیر نظر شورای سردبیری
از اساتید، ذیحسابان، مدیران مالی،
ناظران مالی، دانشجویان و دیگران
متخصصان مالی و محاسباتی
دعوت می‌شود مطالب و مقالات
خود را برای ما ارسال نمایند.
فصلنامه نظارت مالی در ویرایش،
خلاصه کردن مقالات آزاد است.

www.nezaratmali.ir
@nezaratmag
nezaratmag@gmail.com
نقل قول از مطالب فصلنامه با
ذکر منبع آزاد است.
ISSN: 2717-3186

اموال منقول و خودروهای دولتی

- (۱) آیا امکان نقل و انتقال یک دستگاه لودر به شهرداری توسط دستگاه دولتی وجود دارد؟ بر اساس ماده ۱۱۰ قانون محاسبات عمومی، وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و شرکتهای دولتی می‌توانند اموال منقول خود را به طور امانی در اختیار سایر وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و شرکتهای دولتی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیر دولتی قرار دهند. در این صورت وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و شرکتهای دولتی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیر دولتی تحویل گیرنده بدون این که حق تصرفات مالکانه نسبت به اموال امانی مذکور داشته باشند مسئول حفظ و حراست و نگهداری حساب این اموال خواهند بود و باید فهرست اموال مزبور را به وزارت امور اقتصادی و دارایی ارسال و عین اموال را پس از رفع نیاز به وزارتخانه یا مؤسسه دولتی و یا شرکت دولتی ذیربط اعاده و مراتب را به وزارت امور اقتصادی و دارایی اطلاع دهند.
- (۲) اقدامات مربوط به حذف اموال از بین رفته در اثر حوادث ناگهانی چگونه است؟ چنانچه اموال دولتی بر اثر حوادث ناگهانی از قبیل سیل، زلزله، جنگ و حوادث مشابه از بین برود برابر تبصره ۲ ماده ۳۹ آئین نامه اموال دولتی با موافقت بالاترین مقام اجرایی دستگاه یا مقام مجاز معرفی شده از دفاتر اموال حذف می‌شود.
- (۳) وظیفه دیحساب در خصوص رسیدگی به حساب امین اموال دستگاه چگونه است؟ براساس تبصره ذیل ماده ۴ آیین نامه مربوط به شرایط و طرز انتخاب و حدود وظایف و مسئولیتهای امین اموال، موضوع ماده ۳۴ قانون محاسبات عمومی کشور، دیحساب مکلف است در فواصل زمانی مناسب حسب مورد به تشخیص خود و حداقل سالی یک بار به طریق مقتضی به موجودی حساب امین اموال رسیدگی و در صورت مشاهده کسری در ابواب جمعیه امین اموال مراتب را جهت اقدام به وزارتخانه یا مؤسسه دولتی ذیربط و وزارت امور اقتصادی و دارایی گزارش و تا حصول نتیجه موضوع را پیگیری نماید.
- (۴) وظیفه دستگاهها در خصوص بیمه اموال دولتی چگونه است؟ براساس ماده ۱۵ آیین نامه شماره ۱۰۵۶۰۰/ت/۴۰۴۸۴ مورخ ۹۰/۵/۲۳ الزام دستگاههای اجرایی ملزم به اخذ پوشش های بیمه ای لازم جهت بیمه نمودن کلیه اموال منقول و غیرمنقول دستگاه در برابر خطرات آتش سوزی و حوادث طبیعی از قبیل سیل و زلزله و... نزد شرکتهای بیمه تجاری هستند.
- (۵) منظور از "اموال دولتی" چه نوع اموالی است؟ مطابق با ماده ۲ اصلاحی آیین نامه اموال دولتی مصوب سال ۱۳۷۲، "اموال دولتی" اموالی است که توسط وزارتخانه ها، مؤسسات دولتی که صددرصد سهام آنها متعلق به دولت است خریداری می‌شود یا به هر طریق قانونی دیگر به تملک دولت درآمده یا در می‌آیند.
- (۶) قواعد مربوط به اموال اهدایی چگونه است؟ مطابق با ماده ۳۷ آیین نامه اموال دولتی مصوب سال ۱۳۷۲، حفظ، حراست و نگهداری حساب اموالی که برای مصارف خاص از طرف اشخاص به دولت یا به دستگاههای دولتی اهداء شده یا میشود، ضمن رعایت نظر اهداء کنندگان مال مشمول مقررات این آیین نامه خواهد بود. همچنین بر اساس ماده ۴۱ این آیین نامه، اموال منقولی که با توجه به وظایف قانونی وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی و دستگاههای اجرایی محلی به منظور کمک یا اعانه یا جهت اهداء از محل اعتبارات مربوط خریداری می‌شوند از لحاظ واگذاری به دریافت کنندگان کمک یا هدایا مشمول مقررات این آیین نامه نبوده و تابع ضوابط و مقررات مربوط به خود خواهند بود.

۷) اموال سرقت شده، مفقود یا از بین رفته وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی در چه مواردی از دفاتر حذف خواهند شد؟ مطابق با ماده ۳۷ آیین نامه اموال دولتی مصوب سال ۱۳۷۲،

- در صورت دستگیری سارق و بدست نیامدن مال، پس از طی مراحل نهایی رسیدگی به موضوع در مراجع صلاحیت دار.
  - در صورت پیدا نشدن مال مفقود شده، سارق یا مال سرقت شده و اعلام بی گناهی و عدم سوء نیت مسوولین امر توسط مراجع ذی صلاح.
- همچنین هرگاه مال سرقت شده یا مفقود، بعد از حذف از دفاتر پیدا و مسترد شود باید مانند اموال رسیده مجدداً در دفاتر مربوط ثبت شود. در مواردی که اموال دولتی بر اثر حوادث ناگهانی از قبیل سیل، زلزله، جنگ و حوادث مشابه از بین برود با موافقت وزیر وزارتخانه مربوط یا رئیس مؤسسه یا سازمان مربوط و یا مقام مجاز از طرف آنها اموال مذکور از دفاتر اموال حذف خواهد شد.

۸) تشخیص مازاد بر نیاز یا اسقاطی بودن مال و همچنین احراز عدم نیاز سایر وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی، به عهده کدام مقام است؟ مطابق با ماده ۹ آیین نامه اموال دولتی مصوب سال ۱۳۷۲، تشخیص مازاد بر نیاز یا اسقاطی بودن مال و نیز احراز عدم نیاز سایر وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی، موضوع ماده (۱۱۲) قانون به عهده بالاترین مقام دستگاه اجرایی ذیربط می باشد.

- ۹) **انتقال اتومبیل‌های دولتی به چه صورت و بر اساس چه مقرراتی است؟** باتوجه به ماده ۴ آیین نامه اجرائی لایحه قانونی نحوه استفاده از اتومبیل‌های دولتی و فروش اتومبیل‌های زائد، انتقال اتومبیل‌های دستگاه‌های دولتی به دستگاه‌های دولتی دیگر موکول به کسب اجازه از کمیسیون ماده ۲ بوده بطوریکه از سهم و سقف اتومبیل‌های دستگاه‌های اجرائی انتقال دهنده کسر و به سهم و سقف اتومبیل‌های دستگاه‌های اجرائی انتقال گیرنده افزوده گردد.
- ۱۰) **مقررات مربوط به خرید خودروی سواری توسط دستگاه‌های اجرائی دولتی کدامند؟** رعایت ماده ۳۰ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت، الزامات ضوابط اجرایی قوانین بودجه سالانه، معادلسازی خودروهای سواری در اختیار با مقامات موضوع مواد ۲ و ۳ آیین نامه چگونگی استفاده از خودروهای دولتی، ممنوعیت خرید کالاهای خارجی، الزام به خرید و استفاده از خودروهای دوگانه سوز، رعایت کلاس بندی خودروهای سواری خدمات اختصاصی و خدمت، قید عبارت "خودروی سواری" در بودجه مصوب یا موافقتنامه مربوطه و ...

۱۱) آیا امکان اخذ مجوز خرید خودروی سواری با استفاده از خروجی سال قبل به جای سال جاری مجاز است؟ منصرف از سال بودجه ای، این موضوع به تشخیص کمیسیون ماده ۲ می باشد.

- ۱۲) **آیا امکان خرید خودروی سواری در صورتی که عبارت خرید وسایط نقلیه در بودجه قید شده باشد میسر می باشد؟** خیر مطابق آیین نامه اجرایی بند (الف) ماده ۳۰ قانون تنظیم بخش از مقررات مالی دولتی و آیین نامه اجرایی آن موضوع تصویبنامه شماره ۲۵۲۹۵/ت ۲۶۹۵۹ مورخ ۱۳۸۱/۵/۲۹ هیات محترم وزیران برای خرید خودروی سواری قید عبارت خرید سواری در بودجه الزامی است.

۱۳) آیا نهادهای عمومی غیردولتی مشمول لایحه قانونی نحوه استفاده از اتومبیل‌های دولتی و فروش اتومبیل‌های زاید قرار می گیرد؟ نهادهای و موسسات عمومی غیر دولتی از شمول لایحه قانونی نحوه استفاده از اتومبیل‌های دولتی و فروش اتومبیل‌های زاید خارج هستند و صرفاً در صورتی که خرید خودرو از محل اعتبارات تملک داراییهای سرمایه ای باشد مشمول مقررات یاد شده است.

۱۴) آیا مناطق آزاد تجاری امکان خرید خودرو از محل درآمد اختصاصی دارند؟ با توجه به ماده ۱۵ آیین نامه اجرایی مواد ۱ و ۳ لایحه قانونی نحوه استفاده از اتومبیل های دولتی فروش اتومبیل های زاید مناطق آزاد تجاری از شمول مقررات این آیین نامه مستثنی می باشد.

۱۵) آیا انتقال قطعی یا امانی خودرو سواری از یک دستگاه اجرایی به یک نهاد عمومی غیردولتی مجاز است؟ در اجرای ماده ۴ آیین نامه اجرایی مواد (۱) و (۳) لایحه قانونی نحوه استفاده از اتومبیل های دولتی و فروش اتومبیل های زاید و ماده ۱۱۰ قانون محاسبات عمومی، صرفاً انتقال امانی مجاز است.

۱۶) آیا امکان افشای مبلغ کارشناسی خودروهای دارای مجوز فروش در آگهی روزنامه و یا شرایط مزایده وجود دارد؟ خیر با توجه به ماده ۱۱ آیین نامه اجرایی مواد ۱ و ۳ قانون نحوه استفاده از اتومبیل های دولتی، نظریه کارشناس رسمی دادگستری می بایست در پاکت لاک و مهر شده تا روز تشکیل مزایده نزد دستگاه اجرایی نگهداری شود.

۱۷) امکان تحویل خودرو به برنده مزایده قبل از صدور سند از سوی دارایی وجود دارد؟ بر اساس ماده ۱۲ آیین نامه اجرایی مواد ۱ و ۳ قانون نحوه استفاده از اتومبیل های دولتی، تحویل خودروهای فروخته به خریداران پس از دریافت کلیه بهای خودرو و صدور سند از سوی دارایی امکانپذیر خواهد بود.

۱۸) نحوه خرید و مجوز شماره گذاری تراکتور چگونه میباشد؟ با توجه به تبصره ۱ ماده ۶ آیین نامه چگونگی استفاده از اتومبیل های دولتی، ماشین آلات راه سازی و کشاورزی از قبیل بولدوزر و تراکتور مشمول آیین نامه یاد شده نمی باشند.

۱۹) محل برگزاری کمیسیون ماده ۲ برای دستگاههای با بودجه متمرکز کجا می باشد؟ با توجه به تبصره ۱ ماده ۲ آیین نامه اجرایی مواد ۱ و ۳ لایحه قانونی محل تشکیل کمیسیون برای دستگاه های با بودجه متمرکز در وزارت امور اقتصادی و دارایی خواهد بود.

۲۰) مدت اعتبار کمیسیون انتقال امانی چند سال میباشد؟ با توجه به تبصره ۲ ماده ۴ آیین نامه اجرایی مواد ۱ و ۳ لایحه قانونی مدت اعتبار کمیسیون ماده ۲ انتقال امانی یکسال می باشد.

۲۱) آیا امکان فروش صدور سند خودروی دولتی به کارمندان دولت وجود دارد؟ با توجه بند (ه) ماده ۱۱ آیین نامه اجرایی مواد ۱ و ۳ لایحه قانونی شرکت کارکنان دولت در مزایده منع قانونی نداشته و در صورت تساوی مبالغ پیشنهاد شده حق تقدم با کارکنان دولت خواهد بود.

۲۲) با توجه به اینکه فردی در مزایده چند دستگاه شرکت کرده و مبلغ پیشنهادی نیز به صورت کلی بوده و جمع آن از کلیه پیشنهادها بالاتر میباشد آیا امکان تحویل خودرو به برنده مزایده وجود دارد؟ با توجه بند (ز) ماده ۱۱ آیین نامه اجرایی مواد ۱ و ۳ لایحه قانونی فروش چند دستگاه اتومبیل به یک نفر محدودیتی نداشته لیکن ارایه پیشنهاد قیمت به طور یکجا ممنوع بوده و می بایست برای هر یک از اتومبیلها به صورت جداگانه پیشنهاد قیمت دهند.

۲۳) در صورتی که مبلغ پیشنهادی از طرف شرکت کننده گان مزایده کمتر از مبلغ کارشناسی باشد چه اقدامی باید صورت پذیرد؟ با توجه بند (ی) ماده ۱۱ آیین نامه اجرایی مواد ۱ و ۳ لایحه قانونی در صورتیکه مبلغ پیشنهادی برابر و یا حداکثر ۱۰ درصد کمتر از مبلغ کارشناسی باشد کمیسیون می تواند نسبت به فروش خودروها اقدام نماید در غیر اینصورت می بایست نسبت به تجدید مزایده تصمیم بگیرد.

۲۴) **خودروهای خدمات اختصاصی به کدام مقامات اختصاص دارند؟** با توجه به ماده ۲ آیین نامه چگونگی استفاده از اتومبیل‌های دولتی خودروهای خدمات اختصاصی صرفاً در اختیار مقامات موضوع ماده ۷۱ قانون خدمات کشوری^۱ و همترازان^۲ آن قرار می‌گیرند.

۲۵) **آیا امکان استفاده از پلاک یک شهر (مثلاً شهر تهران) برای خودروهای سایر شهرها (مثلاً شهر اهواز) وجود دارد؟** بر اساس ماده ۱۲ آیین نامه چگونگی استفاده از اتومبیل‌های دولتی استفاده از خودروهای دولتی با پلاک مختص همان شهرستان امکان پذیر است.

۲۶) **آیا دستگاه‌های اجرایی ملزم به تهیه بیمه شخص ثالث و بدنه برای خودروهای دولتی هستند؟** شخص ثالث بله، بدنه خیر. بر اساس ماده ۱۳ آیین نامه چگونگی استفاده از اتومبیل‌های دولتی کلیه خودروهای دولتی می‌بایست نزد شرکتهای سهامی بیمه، بیمه شخص ثالث شوند. بر اساس تبصره ۱ ماده ۱۳ آیین نامه چگونگی استفاده از اتومبیل‌های دولتی، دستگاههای اجرایی مجاز به انجام بیمه بدنه هستند و الزامی وجود ندارد.

۲۷) **قیمت گذاری خودروها توسط کارشناس رسمی دادگستری است یا کارشناس راهنمایی و رانندگی استان؟** با توجه به بند ب ماده ۱۱ آیین نامه اجرایی مواد (۱) و (۳) لایحه قانونی نحوه استفاده از اتومبیل های دولتی و فروش اتومبیل های زاید خودروهای دولتی توسط کارشناس رسمی دادگستری ارزیابی می‌گردد.

۲۸) **در خصوص خودروهای با پلاک شخصی، آیا انجام هزینه بلامانع است؟** خودروهایی که در سهم و سقف کمیسیون ماده ۲ قرار دارند صرفنظر از نوع پلاک آنها، انجام هزینه هایشان برابر مقررات صورت می‌پذیرد.

۲۹) **تکلیف کمیسیون ماده ۲ با خودروهایی که در نتیجه بدهی مالیاتی در سالهای گذشته در اختیار اداره امور مالیاتی قرار گرفته است چیست؟** خودروهایی که بابت بدهی مالیاتی در مصادره اداره امور مالیاتی قرار می‌گیرد، مشمول مقررات لایحه قانونی نحوه استفاده از اتومبیل های دولتی و فروش اتومبیل های زاید نبوده و باید به فروش رسیده و وجوه حاصل به حساب در آمد عمومی کشور واریز گردد.

۳۰) **اگر اتومبیل مورد استفاده دستگاه اجرایی با توجه به گواهی معاینه فنی فرسوده محسوب شود، پرداخت هزینه های آن اعم از بنزین و تعمیر و .... وجاهت قانونی دارد یا خیر؟** مطابق مقررات بند (۳) مصوبه شماره ۱۲۶۶۵۳/ت/۴۹۲۰۸ هـ مورخ ۱۳۹۲/۷/۱۴ هیأت محترم وزیران هر گونه استفاده و نگهداری از خودروهای فرسوده دولتی، فروش یا واگذاری آنها در تمامی دستگاه های دولتی ممنوع می باشد، لذا امکان استفاده و پرداخت هزینه و نگهداری از آنها وجاهت قانونی ندارد.

۳۱) **در خصوص درخواست صدور مجوز کمیسیون ماده ۲ برای دستگاه های اجرایی که اقدام به خرید قبل از صدور مجوز کمیسیون نموده باشند به چه نحو بایستی عمل نمایند؟** با توجه به خرید انجام شده و به منظور جلوگیری از ضرر و زیانهای احتمالی به اموال دولت و لحاظ صرفه و صلاح دولت موضوع در کمیسیون ماده ۲ مطرح و نسبت به افزایش خودرو اقدام و رونوشت ابلاغیه کمیسیون برای رسیدگی به دیوان محاسبات اعلام و مراتب تا حصول نتیجه نهایی پیگیری می‌گردد.

۳۲) **تحویل خودرو به خریدار چه زمان بلامانع است؟** زمانی که خریدار نسبت به پرداخت کل بها خودرو اقدام و خودرو را فک پلاک نموده و مدارک مربوطه حسب مورد به اداره کل مدیریت اموال و دارایی های دولت یا اداره

^۱ وزرا و معاونین رییس جمهور و همترازان آن (هر کدام ۳ دستگاه) / استانداران و همترازان آن (دو دستگاه) / معاونین وزرا و همترازان آن (دستگاه)

^۲ بر اساس تبصره ۱ آیین نامه چگونگی استفاده از اتومبیل‌های دولتی مرجع تشخیص اشخاص همتراز هیات محترم وزیران می باشد.

کل امور اقتصادی و دارایی استان تحویل و سند فروش آن صادر گردد. همچنین به موجب بند ج ماده ۱۲ دستگاه های اجرایی مکلفند قبل از صدور سند فروش از تحویل خودرو به خریدار خودداری نمایند و ملاک تحویل، سند فروش صادره خواهد بود.

۳۳) نحوه تعیین تکلیف خودروهای اهدایی چگونه است؟ دستگاه های اجرائی اهدا پذیر در خصوص خودروهای اهدایی ضمن اخذ صلح نامه یا وکالت نامه بابت خودروی اهدایی دارای پلاک شخصی، می توانند جهت تعیین تکلیف و افزایش این خودروها به آمار خودروهای در اختیار خود، موضوع را با کمیسیون ماده ۲ هماهنگ تا پس از صدور مجوز کمیسیون، امکان تعویض پلاک آنها به دولتی فراهم گردد.

اموال غیر منقول

۳۴) آیا تاسیسات و حریم سدها قابل واگذاری می باشد؟ حریم رودخانه و همچنین دریاچه پشت سدها و تاسیسات زیر زمینی سدها قابل واگذاری نبوده و تنها مستحذات ایجاد گردیده بر روی سطح زمین و همچنین بدنه سد قابل واگذاری می باشد.

۳۵) آیا شهرداریها می توانند از اراضی دولتی خارج از حریم شهرها استفاده نمایند؟ شهرداریها جهت اجرای طرحهای عمرانی خود تنها می توانند از حق استفاده اراضی در محدوده جغرافیای شهر خود بهره مند گردند.

۳۶) آیا دستگاهی میتواند بر علیه دستگاهی دیگر در دادگاههای صالحه طرح دعوی نماید؟ دستگاههای دولتی در خصوص املاک و اراضی دولتی و سایر موارد مجاز به طرح دعوا در محاکم قضایی نیستند. همچنین در صورتیکه حکم قطعی صادر نگردیده و پرونده در جریان صدور حکم می باشد، می بایست اقدام به توقف پیگیری پرونده نموده و از روشهای مندرج در آیین نامه چگونگی رفع اختلاف بین دستگاههای اجرائی احقاق حق نمایند.

۳۷) تکلیف دستگاه اجرایی که اسناد مالکیت خود را از خزانه دریافت نموده است چیست؟ دستگاههای اجرائی مطابق با تبصره واحده ماده ۵ آیین نامه مستند سازی اموال غیر منقول چنانچه جهت امور جاری خود سندی را از خزانه اسناد دریافت نموده باشند می بایست پس از رفع نیاز آن را به خزانه بازگردانند.

۳۸) آیا ایجاد اعیان و دخل و تصرف در حاشیه رودخانه ها توسط دستگاههای دولتی مجاز است؟ براساس تبصره ۳ ماده ۲ قانون توزیع عادلانه آب، ایجاد هر نوع اعیانی و حفاری و دخل و تصرف در بستر رودخانه ها و آنها را طبیعی و کانالهای عمومی و همچنین در حریم قانونی سواحل دریاها و دریاچه ها، بدون اخذ مجوز از وزارت نیرو ممنوع است.

۳۹) دستگاههای اجرایی تا چه زمانی موظف به فروش خانه های سازمانی بوده اند؟ براساس ماده ۳ آیین نامه اجرایی ماده ۸ قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن به شماره ۳۴۱۸۲/ت/۴۲۴۲۸ ک مورخ ۸۸/۲/۷ دستگاه های اجرایی موظفند ظرف مدت ۵ سال از تاریخ ابلاغ این آیین نامه (تا پایان سال ۹۲) منازل سازمانی خود را از طریق مزایده عمومی یا به ساکنین واجد شرایط و ایثارگران به فروش برسانند.

۴۰) نحوه تخلیه منازل سازمانی توسط افراد بازنشسته چگونه است؟ براساس مواد ۱۳ و ۱۴ آیین نامه مربوط به شرایط و طرز استفاده از خانه های سازمانی شماره ۷۶۳۵۸ مورخ ۶۳/۱۰/۱۹ و اصلاحیه های بعدی در صورتیکه استفاده کننده به هر علتی از جمله بازنشستگی حق استفاده از منزل سازمانی را از دست بدهد، ظرف مدت ۳ ماه باید آنرا تخلیه و تحویل دستگاه نماید. همچنین در صورت فوت ساکن منزل، خانواده وی تا ۶ ماه از تاریخ فوت فرصت تخلیه دارند.

(۴۱) **اجاره دادن اموال دهیاری چگونه است؟** به طور کلی وفق بند ۲۸ ماده ۱۰ اساسنامه دهیاریها یکی از وظایف تفصیلی دهیار استجاره اموال دهیاری است و براساس ماده ۴۲ آئین نامه اجرائی تشکیلات، انتخابات داخلی و امور مالی شوراهای اسلامی روستا و نحوه انتخاب دهیار، کرایه دادن اماکن متعلق به دهیاری با تصویب دو سوم کل اعضاء شورا و طی ضوابط قانونی امکان پذیر می باشد که در این راستا باید مطابق مقررات آئین نامه مالی دهیاریها (از جمله ماده ۲۵ آئین نامه مالی) اقدام گردد.

پرسش و پاسخ های مالی و محاسباتی^۳

(۴۲) **شرایط نگهداری اسناد و مدارک مالی جاری و راکد در دستگاههای دولتی چگونه است؟** وفق مفاد ردیف ۱۱۵ شیوه نامه نحوه نگهداری میکروفیلم، امحاء اسناد و مدارک مالی و تعرفه خدمات مربوط (موضوع مواد ۳۹ و ۴۰ قانون دیوان محاسبات کشور، دستورالعمل و اصلاحی مربوطه) فضای فیزیکی نگهداری اسناد و مدارک مالی اعم از جاری و راکد باید متناسب با شرایط استاندارد از قبیل قفسه بندی کافی، عاری از خاک و رطوبت، مجهز به وسایل اخطار و اطفای حریق که دارای سیستم ایمنی و حفاظتی مطلوب باشد.

(۴۳) **انعقاد پیمان اجرای کارهای ساختمانی به صورت سرجمع، در صورتی که محل اجرای پروژه پیش بینی نشده باشد، چگونه است؟** وفق مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۲۹۹۱۸۸ مورخ ۱۳۹۶/۵/۴ باعنوان بخشنامه انعقاد پیمان اجرای کارهای ساختمانی به صورت سرجمع، در صورتی که محل اجرای پروژه پیش بینی نشده باشد، انعقاد پیمان (حتی به روش پرداخت بر اساس فهرست بهاء) مجاز نیست و تخلف دستگاه اجرایی محسوب می شود.

(۴۴) **نحوه تغییر در اسناد مناقصات دولتی چگونه است؟** وفق مفاد بند (پ) ماده (۱۷) آیین نامه نظام مستندسازی و اطلاع رسانی مناقصات و تبصره ذیل آن، هر گونه تغییر در اسناد مناقصه، اعم از تغییر مقادیر موضوع مناقصه، ۷۲ ساعت قبل از افتتاح پاکت های مناقصه مجاز است. چنانچه تغییر رخ دهد، باید مستند سازی و باروشی قابل تصدیق برای همه مناقصه گران ارسال شود.

(۴۵) **نحوه عمل در مورد نفر برنده دوم در مناقصات دولتی چگونه است؟** با عنایت به مفاد بند (الف) ماده (۲۰) قانون برگزاری مناقصات و جزء ۴۵ بند (الف) ماده (۱۰) آیین نامه صدرالاشاره، نام و عنوان و قیمت پیشنهادی برنده دوم مناقصه، در صورتی که تفاوت قیمت پیشنهادی وی با برنده اول کمتر از مبلغ تضمین شرکت در مناقصه باشد باید مستند گردد.

(۴۶) **در برگزاری مناقصات چنانچه پس از گشودن پاکت های قیمت، بررسی قیمت ها و تجزیه و کنترل مبانی آن لازم باشد، نحوه عمل چگونه است؟** وفق مفاد بند (ب) ماده ۲۰ قانون برگزاری مناقصات و تبصره ذیل بند (الف) ماده ۱۰ آیین نامه نظام مستندسازی و اطلاع رسانی مناقصات در صورتی که پس از گشودن پاکت های قیمت، چنانچه بررسی قیمت ها و تجزیه و کنترل مبانی آن لازم باشد، کمیسیون مناقصه می تواند بررسی آن را به کمیته فنی بازرگانی ارجاع نماید.

(۴۷) **نحوه ارائه آنالیز بهای قیمت به مناقصه گران چگونه است؟** وفق مفاد بخشنامه شماره ۱۰۲/۵۴۵۴۵۳/۴۹۵۱ مورخ ۷۷/۹/۹ با عنوان نحوه ارائه تجزیه بهاء همراه با پیشنهاد قیمت توسط پیمانکاران، می بایستی ردیف هایی که دارای بالاترین بهای کل برآورد کارفرما هستند، انتخاب و طی جداول ۵ گانه جهت ارائه

^۳ پرسش و پاسخ های بر گرفته از واخواهی ها و آراء دیوان محاسبات و سایر مراجع نظارتی در نتیجه بازرسی ها و حسابرسی های انجام شده به نقل از کتاب مباحث جاری ذیحسابی

آنالیز قیمت و نرخ پیشنهادی در اختیار مناقصه گران قرار داده شود. وزن این ردیف ها باید حداقل ۶۵ درصد مبلغ برآورد اجرای کار مورد نظر را شامل شوند.

(۴۸) **تنظیم صورت جلسات مناقصه برعهده چه کسانی می باشد؟** بر اساس بند و ماده ۶ قانون برگزاری مناقصات تنظیم صورت جلسات مناقصه برعهده و مسئولیت اعضای کمیسیون مناقصه می باشد.

(۴۹) **آیا امکان تنزل نصاب معاملات اقلامی که بطور متعارف یک مجموعه واحد تلقی می شوند، به نصاب پایین تر وجود دارد؟** مفاد تبصره ۳ جز ۳ ماده ۳ اشعار دارد مبلغ یا برآورد معاملات مشمول هریک از نصاب های موضوع ماده ۳ نباید با تفکیک اقلامی که به طور متعارف یک مجموعه واحد تلقی می شوند، به نصاب پایین تر برده شود.

(۵۰) **نحوه تمدید مدت پیمان چگونه است؟** وفق مفاد بند الف ماده ۳۰ شرایط عمومی پیمان، در صورت بروز هر یک از مواردی شامل تغییر در نقشه های اجرایی، عدم تحویل به موقع کارگاه، حوادث قهری، تعلیق و ... که باعث افزایش مدت اجرای کار شود، پیمانکار می تواند درخواست تمدید مدت پیمان را با ارائه محاسبات و دلایل توجیهی بنماید. همچنین بر اساس بند(ج) همان ماده در صورتی که پروژه در پایان مدت اولیه یا هر تمدید مدت پیمان به اتمام نرسیده باشد، مهندس مشاور علل تأخیر را بررسی و میزان مجاز و غیرمجاز آن را با توافق پیمانکار تعیین می نماید و پس از گزارش موارد به کارفرما، نظر کارفرما را در خصوص میزان مجاز یا غیر مجاز تأخیر، در اتمام به موقع کار را به پیمانکار ابلاغ می دارد و معادل در مدت تأخیر مجاز، مدت پیمان را تمدید می نماید.

(۵۱) **وظیفه دستگاه اجرایی در مواردی که بر اثر تعهد زائد بر اعتبار یا عدم رعایت مقررات، خدمتی انجام شود یا مالی به تصرف دولت درآید، چیست؟** براساس ماده ۹۲ قانون محاسبات عمومی کشور مبنی بر اینکه در موردی که بر اثر تعهد زائد بر اعتبار یا عدم رعایت مقررات این قانون، خدمتی انجام شود یا مالی به تصرف دولت درآید، دستگاه اجرایی ذیربط مکلف به رد معامله مربوطه می باشد.

(۵۲) **آیا پرداخت کمک و هدیه از محل اعتبارات خارج از شمول به سایر دستگاهها به عنوان کمک رفاهی، مجاز است؟** براساس تبصره ماده ۶۰ قانون الحاق ۲ و ماده ۵ قانون ضوابط پرداخت کمک، دریافت و پرداخت هرگونه وجهی تحت هر عنوان توسط دستگاههای اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده (۵) قانون محاسبات عمومی باید در چهارچوب قوانین موضوع کشور باشد و هرگونه دریافت و پرداخت برخلاف مفاد این ماده در حکم تصرف غیرقانونی در اموال دولتی است. کلیه مسؤولان و مقامات ذی ربط، مدیران، ذی حسابان و مدیران مالی حسب مورد مسؤول اجرای این حکم می باشند.

(۵۳) **آیا پراخت کمک از محل بودجه طرح های عمرانی مجاز است؟** بر اساس ماده ۶۷ قانون محاسبات عمومی عناوین کمک مندرج در بودجه کل کشور منحصراً ناظر بر اعتبارات جاری است. بنابراین پرداخت کمک از محل اعتبارات تملک ممنوع می باشد

(۵۴) **آیا پیمانکار موظف به بیمه نمودن کارگاه در مقابل خطرات طبیعی و غیرطبیعی می باشد؟** بر اساس بند ج ماده ۲۱ شرایط عمومی پیمان، پیمانکار موظف است پیش از شروع کار، تمام یا قسمتی از کارهای موضوع پیمان که در اسناد و مدارک پیمان تعیین شده است، در مقابل حوادث احتمالی به نفع کارفرما نزد موسسه ای که مورد قبول کارفرما باشد، بیمه نموده و بیمه نامه هارا به کارفرما تقدیم کند.

(۵۵) **آیا جابجایی اعتبارات از طرحی به طرح دیگر مجاز است؟** بر اساس ماده ۱۹ قانون برنامه و بودجه جابجایی اعتبارات از طرح های عمرانی به طرح های دیگر ممنوع می باشد

۵۶) نحوه دسترسی افراد به اسناد مالی موجود در بایگانی به چه شکل می باشد؟ براساس بخشنامه شماره ۲/۴۰۰۲۳۸ مورخ ۸۱/۸/۲۷ معاون فنی و امور حسابرسی وزارتخانه‌های دیوان محاسبات کشور دستور دسترسی افراد غیر مجاز به اسناد و مدارک مالی موجود در بایگانی که موجبات مفقود شدن اسناد را فراهم می‌کند، ممنوع است.

۵۷) آیا شهرداریها به عنوان پیمانکار محسوب می شوند؟ با عنایت به اینکه مطابق تبصره ۲ بند(پ) ماده ۵ آیین نامه طبقه بندی و تشخیص صلاحیت پیمانکاران به شماره ۴۸۰۱۳/ت/۲۳۲۵۱ ه مورخ ۸۱/۱۲/۱۱ هیات وزیران و اصلاحات بعدی آن شهرداری ها پیمانکار محسوب نشده و همچنین به استناد مواد ۱۷ و ۲۳ آیین نامه ارجاع کار به پیمانکاران موضوع تصویب نامه شماره ۶۳۰۰۷/ت/۲۳۳۳۱ ه مورخ ۸۱/۱۲/۱۹ هیات وزیران ارجاع کار به پیمانکار حتی از طریق ترک تشریفات مناقصه صرفاً به پیمانکاران دارای صلاحیت در رشته و ظرفیت کاری مجاز بودند. انتخاب شهرداری به عنوان پیمانکار وجاهت قانونی ندارد.

۵۸) شرایط فسخ پیمان طبق ماده ۴۷ شرایط عمومی پیمان در خصوص طرح‌های تملک سرمایه‌ای استانی که بخشی یا تمام اعتبارات آن از محل اعتبارات بودجه عمومی استان تامین اعتبار می شود به چه صورتی است؟ به موجب اصلاحیه موافقتنامه شرایط عمومی و خصوصی پیمان و مقررات مربوط به موضوع بخشنامه به شماره ۱۰۰/۷۰۱۶ مورخ ۸۸/۱/۳۱ معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهور در مورد طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استانی که بخشی یا تمام اعتبارات آن از محل اعتبارات بودجه عمومی استانی تامین اعتبار و توسط دستگاه‌های اجرایی استانی اجرا می شوند هیات موضوع ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان (فسخ پیمان) متشکل از (چهار نفر) رئیس دستگاه اجرایی ذیربط با کارشناس صاحب‌نظر دستگاه اجرایی در رشته فنی موضوع پیمان با بیش از ۱۵ سال سابقه کار مرتبط مسئول ذیربط یا کارشناس صاحب‌نظر دستگاه اجرایی در امور حقوقی و قراردادهای با بیش از ۱۰ سال سابقه کار مرتبط و ذیحساب دستگاه اجرایی مربوط خواهد بود مصوبات هیئت با حداقل سه رای موافق و پس از موافقت استاندار (و در صورت تفویض معاون هماهنگی امور عمرانی وی) نهایی شده و به پیمانکار ابلاغ می‌شود همچنین طبق بخشنامه معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور (ریس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور) با صلاحدید وزیر در هر استانی هیئت سه نفره از طرف وزیر مربوطه انتخاب و تصمیم گیری برای فسخ پیمان در مورد طرح‌های ملی که اختیارات آن به مراجع مربوطه در استان تفویض شده است به هیات یادشده محوله شده است.

۵۹) حسابهای هزینه های جاری و عمرانی تا چه زمانی باید بسته شوند؟ مستند به ماده واحده قانون اصلاح مواد ۶۳ و ۶۴ قانون محاسبات عمومی کشور مصوب سال ۱۳۷۹ مهلت‌های مذکور در مواد ۶۳ و ۶۴ قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۶۶/۶/۱ برای تعهد و پرداخت هزینه‌های جاری و عمرانی اعم از اینکه از محل اعتبارات عمومی و یا اختصاصی تامین شده و تا پایان سال مالی قبل توسط خزانه داری کل در اختیار ذیحسابی دستگاه‌های ذیربط قرار گرفته باشند به ترتیب برای هزینه‌های جاری پایان فروردین ماه و هزینه‌های عمرانی پایان تیرماه سال بعد اصلاح می‌گردد و تخلف از این قانون در حکم تصرف غیرقانونی در وجوه و اموال دولتی محسوب و متخلف برابر قانون و مقررات قانونی تعقیب خواهد شد. نظر به اینکه مهلت هایی یاد شده ایجاد تعهد و پرداخت اعتباراتی که تا پایان سال مالی در اختیار دستگاه ذیربط قرار گرفته را شامل می شود.

۶۰) شرایط و نحوه تسویه حساب پیش پرداخت ها و علی الحساب‌ها را بیان کنید؟ به استناد ماده ۷ آیین نامه پیش پرداخت ها و علی الحساب ها موضوع ماده ۶۱ قانون محاسبات عمومی مصوب سال ۱۳۶۱ و تصویب نامه شماره ۵۱۳۰۰۰/ت/۲۴۹۳۷ ه مورخ ۸۰/۱۱/۱۶ هیئت وزیران دریافت کنندگان علی الحساب ها مکلفند در اسرع وقت اسناد و مدارک لازم برای تسجیل و تاییدیه تمام دیون و تسویه علی الحساب دریافتی را به دستگاه اجرایی

ذیربط ارائه نمایند و دستگاه اجرایی مکلف است نسبت به تسویه علی الحساب های پرداختی از اولین پرداختی های بعدی و حداکثر ظرف مدت شش ماه اقدام نماید. ذیحسابان دستگاههای اجرایی موظفند اقدامات لازم را معمول داشته و در صورت آن قسمت از حسابهای مذکور را که بدون وجود دلایل در موعد مقرر تصویب نگردیده را به بالاترین مقام دستگاه اجرایی مربوط به وزارت امور اقتصاد دارایی اعلام نمایند. وزارت امور اقتصاد دارایی مکلف است موضوع را پیگیری و در صورت عدم حصول نتیجه مراتب را برای رسیدگی و اقدام لازم به دادسرای دیوان محاسبات کشور نمایند.

۶۱) در چه شرایطی دستگاه می تواند کارکنان را راساً بازنشسته کند؟ براساس تبصره ۲ ماده ۱۰۳ قانون مدیریت خدمات کشوری دستگاههای اجرایی موظفند کارمندانی که دارای ۳۰ سال سابقه خدمت برای مشاغل غیرتخصصی و ۶۰ سال سن و همچنین کارمندانی که دارای ۳۵ سال سابقه خدمت برای مشاغل تخصصی و ۶۵ سال سن می باشند را، راساً و بدون تقاضای کارمندان بازنشسته نمایند.

۶۲) حکم پرداخت ذیحساب براساس گواهی خلاف واقع (صورت وضعیت های مازاد بر تعهدات انجام شده یا صورت وضعیت منفی) چگونه است؟ بر اساس ماده ۹۳ قانون محاسبات عمومی در صورتی که بر اساس گواهی خلاف واقع ذیحساب نسبت به تامین اعتبار و یا اقدام یا دستور وزیر یا رئیس موسسه دولتی یا مقام مجاز از طرف آنها زائد بر اعتبار و یا بر خلاف قانون وجهی پرداخت و یا تعهدی علیه دولت امضاء شود، هر یک از این تخلفات در حکم تصرف غیرقانونی در وجوه و اموال دولتی محسوب خواهد شد.

۶۳) آیا واگذاری طرح ها و پروژه ها به کارکنان دستگاهها (اشخاص حقیقی) بعنوان مدیر طرح مجاز است؟ مطابق ماده ۳۱ و ۷ شرایط عمومی پیمان کارفرما می تواند قسمتی از اختیارات خود را به شخص حقوقی که مدیر طرح نامیده می شود، گزارش نمایند. کارفرما مدیر طرح را با تعیین حدود اختیارات واگذار شده به پیمانکار معرفی می نماید. تمام تصمیم گیری های مدیر طرح در چارچوب اختیارات واگذار شده در حکم تصمیم کارفرما می باشد. لذا واگذاری طرح و پروژه ها به کارکنان خود در قالب مدیر طرح (شخص حقیقی) طی احکام و انتصابات برخلاف مواد پیش گفته بوده که این امر زمینه مفسده و سوء استفاده مجری طرح می شود. از این رو باید این احکام و انتصابات باطل گردند.

۶۴) افتتاح یا انسداد حسابهای دهیاریها چگونه است؟ بموجب ماده ۴۶ آئین نامه مالی دهیاریها افتتاح حساب بانکی به نام دهیاری با پیشنهاد دهیار و تصویب شورای اسلامی روستا امکانپذیر میباشد، که طبق مقررات بانکی صورت میگیرد. مضاف بر آن بر اساس مقررات بانکی مسدود نمودن حسابهای بانکی در موارد معین و یا با دستور قضائی ممکن میباشد و بانک نمی تواند به دستور فرد یا مرجعی غیر از آنچه در قوانین و مقررات پیش بینی شده اقدام به انسداد حسابهای بانکی نماید.

۶۵) با توجه به آن که در قانون مالیات بر ارزش افزوده، بخشنامه ها و دستورالعمل های مربوط به آن در خصوص اعمال مالیات یاد شده برای پیمانکاران و مشاورانی است که طرف قرارداد دستگاههای اجرایی می باشند، آیا قراردادهای تعاونی مسکن (که در زمره دستگاههای اجرایی نمی باشد) مشمول این مالیات هستند یا خیر؟ بر اساس نظر سازمان امور مالیاتی کشور معاونت محترم مالیات بر ارزش افزوده، ارایه خدمات صرفنظر از اینکه توسط بخش خصوصی یا دولتی ارایه می شود مشمول پرداخت مالیات و عوارض موضوع قانون مالیات بر ارزش افزوده بوده و بجز ماده (۱۲) قانون مذکور هیچگونه معافیتی برای خدمات پیمانکاری ساختمان، تاسیسات و مهندسی مشاور پیش بینی نگردیده است.

۶۶) در طرحهای تملک دارائی های سرمایه ای طرح هایی که منجر به ایجاد دارایی فیزیکی نمی شوند (طرح مطالعاتی) آیا تفکیک آنها به دارایی در جریان تکمیل یا حساب هزینه ، دستورالعمل خاص دارد یا بر اساس تشخیص واحد گزارشگر باشد؟ در صورتی که مخارجی از محل اعتبار تملک دارایی های سرمایه ای انجام شود و منجر به ایجاد یک قلم دارایی معین منطبق با تعریف استانداردهای حسابداری بخش عمومی نگردد(اعتبار تملک داراییهای سرمایه ای با ماهیت هزینه) مخارج یاد شده رابه عنوان هزینه شناسایی می نماید.

۶۷) **مدارسی که توسط سازمان نوسازی مدارس احداث و به آموزش و پرورش تحویل داده می شود، می بایست به صورت هزینه ثبت شود یا دارایی در جریان تکمیل؟** در هنگام ساخت، به عنوان دارایی در جریان تکمیل و در هنگام تحویل به آموزش و پرورش به عنوان دارایی انتقالی شناسایی می شود.

۶۸) **نحوه ابلاغ اعتبار در انطباق با دستورالعمل ماده (۷۵) قانون محاسبات عمومی چگونه است؟** ابلاغ اعتبار مشابه روش نقدی می باشد با مسئولیت مستقیم ذیحساب و رییس دستگاه اجرایی، لیکن ارسال مدارک و مستندات مربوط به واگذاری اسناد خزانه، توسط دستگاه مادر انجام می شود.

۶۹) **چنانچه در مناقصه ای مبلغ پیشنهادی ده درصد و یا بیشتر نسبت به برآورد فزونی داشته باشد، تکلیف چیست؟** با ابلاغ قانون برگزاری مناقصات محدودیتی برای ضریب پیشنهادی پیمانکار مطرح نبوده و ارزیابی فنی بازرگانی و ارزیابی مالی (مواد ۱۹ و ۲۰ قانون) فرایندهای قانونی هستند که به منظور حفظ منافع ملی و انتخاب بهینه پیشنهاد قیمت در انطباق مبانی مطرح شده در آنها ، در اختیار کمیسیون مناقصه قرار گرفته اند. بر اساس بند ب ماده ۲۰ قانون برگزاری مناقصات و تبصره بند الف ماده ۱۰ آیین نامه نظام مستندسازی و اطلاع رسانی مناقصات در این حالت کمیسیون مناقصه می تواند بررسی آن را به کمیته فنی بازرگانی ارجاع نماید.

۷۰) **آیا منظور از کمترین قیمت متناسب همان کمترین قیمت پیشنهادی است؟** اگر چنین می بود نیازی به استفاده از کلمه متناسب بعد از عبارت "کمترین قیمت" نبود. بلکه هدف آنست که کمیسیون مناقصه، قیمت پیشنهاد دهنده ای را بعنوان برنده انتخاب نماید که از تناسب لازم برای اجرای کار برخوردار باشد، گرچه کمترین قیمت نباشد، این موضوع در ماده ۲۰ به صراحت تشریح شده است.

۷۱) **ارزیابی کیفی و فنی بازرگانی مناقصه گران در چه زمانی و به چه ترتیبی انجام می گیرد؟** ارزیابی کیفی مناقصه گران بعد از فراخوان به منظور تهیه لیست کوتاه از مناقصه گران صلاحیت دار صورت می پذیرد. این مرحله پیش از گشایش پاکتهای الف ، ب و ج می باشد. ارزیابی فنی بازرگانی با ارایه مدارک لازم توسط مناقصه گران در پاکت "ب" توسط کمیته ای با همین نام و قبل از گشایش پیشنهاد قیمت انجام می شود.

۷۲) **فهرست مناقصه گران صلاحیت دار برای خرید توسط کدام مراجع منتشر می شود؟** فهرست مناقصه گران صلاحیت دار مطابق آیین نامه اجرایی بند الف ماده ۲۶ قانون برگزاری مناقصات توسط دستگاه های مرکزی تهیه و منتشر می گردد.

۷۳) **آیا مستثنیات ماده ۷۹ قانون محاسبات عمومی کشور، پس از تصویب قانون برگزاری مناقصات به قوت خود باقی است؟** مستثنیات ماده ۷۹ قانون محاسبات عمومی کشور در قانون جدید در قالب ماده ۲۹ و تحت عنوان موارد عدم الزام به برگزاری مناقصه آمده است. بنابراین با توجه به مندرجات ماده ۳۰ که موارد مغایر را منسوخ دانسته است تمامی موارد عدم الزام به برگزاری مناقصه همان است که در ماده ۲۹ آمده است.

۷۴) **منظور از مهلت ده روزه در بند "ب" ماده ۱۵، برای قبول پیشنهادها چیست؟** تصمیم درباره طول مدت زمان فروش اسناد مناقصه با دستگاه مناقصه گزار است و در قانون محدودیتی برای آن قید نشده است. ب حداقل

فاصله زمانی بین آخرین مهلت فروش اسناد و آخرین مهلت دریافت پیشنهاد به استناد بند "ب" ماده ۱۵ نباید کمتر از ده روز باشد.

۷۵) **دیون بلا محل چیست؟** مستند به ماده ۸ قانون محاسبات عمومی، دیون بلامحل عبارتست از بدهیهای قابل پرداخت سنوات گذشته که در بودجه مربوط اعتباری برای آنها منظور نشده و یا زائد بر اعتبار مصوب و در هر دو صورت به یکی از طرق زیر بدون اختیار دستگاه ایجاد شده باشد:

الف) احکام قطعی صادره از طرف مراجع صالحه.

ب) انواع بدهی به وزارتخانه ها و موسسات دولتی و شرکتهای دولتی ناشی از خدمات انجام شده مانند حق اشتراک برق، آب، هزینه های مخابراتی، پست و هزینه های مشابه که خارج از اختیار دستگاه اجرائی ایجاد شده باشد.

ج) سایر بدهی هایی که خارج از اختیار دستگاه ایجاد شده باشد. انواع دیون بلا محل موضوع این بند از طرف وزارت امور اقتصادی و دارائی تعیین و اعلام خواهد شد.

۷۶) **میزان تنخواه گردان خزانه حداکثر تا چه میزان می تواند باشد؟** مستند به تبصره الحاقی مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ ماده ۲۴ قانون محاسبات عمومی، میزان تنخواه گردان خزانه حداکثر تا سه درصد (۳٪) بودجه عمومی دولت تعیین می گردد.

۷۷) **به موجب قانون مسولیت حصول صحیح و به موقع درآمدها در دستگاههای اجرایی به عهده چه کسی است؟** مستند به ماده ۳۷ قانون محاسبات عمومی، مسولیت حصول صحیح و بموقع درآمدها بعهدہ رؤسای دستگاههای اجرائی مربوط می باشد.

۷۸) **آیا حق اولاد و عالیه مندی مشمول مالیات است؟** به موجب رأی شماره ۳۰/۴/۳۰۴۴ مورخ ۱۳۷۱/۰۴/۲۴ هیأت عمومی شورای عالی مالیاتی که کماکان به قوت خود باقی است، کمک هزینه عائله مندی و اولاد مقرر در ماده ۹ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت به عنوان درآمد مشمول مالیات حقوق نمی باشد. لیکن وجوهی که تحت عنوان کمک هزینه عائله مندی و حق اولاد به موجب مواد ۸۶ و ۸۷ قانون تأمین اجتماعی به مشمولین قانون کار پرداخت می شود به استناد رأی شماره ۳۰/۴/۱۷۹۵ مورخ ۳۰/۴/۱۳۷۲/۰۲/۰۶ هیأت عمومی مذکور از معافیت مالیاتی برخوردار نبوده و مشمول پرداخت مالیات حقوق خواهد بود.

۷۹) **حداقل شرکت کنندگان در مناقصات محدود چند نفر می باشند؟** مستند به بند ب ماده ۱۱ آیین نامه اجرایی بند الف ماده ۲ قانون برگزار ی مناقصات، در مناقصات پیمانکاری ۵ نفر و در سایر موارد ۳ نفر است.

۸۰) **تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار چند روز پس از تعیین برندگان اول و دوم باید آزاد شود؟** مستند به ماده ۱۰ آیین نامه تضمین معاملات دولتی مصوب ۱۳۹۴، تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار حد اکثر هفت روز کاری پس از تعیین برندگان اول و دوم باید آزاد شود.

۸۱) **ملاک تشخیص مشاغل تخصصی در قانون مدیریت خدمات کشوری چیست؟** چون در قانون مدیریت خدمات کشوری از مشاغل تخصصی و «مشاغل غیرتخصصی» تعریف به عمل نیامده، بنابراین در ارتباط با تشخیص مشاغل تخصصی و غیرتخصصی می باید مقررات قبلی ملاک عمل قرار گیرد.

۸۲) **در چه مواردی بازنشسته نمودن کارمندان منوط به تقاضای آنان می باشد؟** با عنایت به مفاد بند «الف» ماده ۱۰۳ قانون مدیریت خدمات کشوری، دستگاههای اجرایی می توانند کارمندان شاغل در مشاغل غیرتخصصی (با هر مدرک تحصیلی خود را با داشتن حداقل سی (۳۰) سال سابقه خدمت قابل قبول بازنشسته نمایند و دستگاههای مذکور در این زمینه اختیار بازنشسته نمودن یا ادامه استفاده از خدمات آنان تا رسیدن به شرط سنی

مقرر در تبصره ۲ این ماده را دارند. استفاده از اختیار مزبور، در مورد مشاغل تخصصی با تحصیلات دانشگاهی کارشناسی ارشد، منوط به تقاضای کارمند می‌باشد.

سؤالات منتخب دیوان محاسبات^۴

۸۳) **وجاهت کمک بلاعوض به موسسات غیر دولتی توسط سازمان میراث فرهنگی از محل فصل پنجم اعتبارات ابلاغی (شماره ۱/۱۶۵۸ مورخ ۹۲/۳/۲۷):** رعایت قانون ضوابط پرداخت کمک و یا اعانه به افراد و موسسات غیردولتی موضوع ماده (۷۱) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۷۸ و آیین نامه اجرایی مربوط، در پرداخت کمک و اعانه الزامی است.

۸۴) **مرجع انتخاب اعضای کمیته فنی بازرگانی موضوع بند (د) ماده (۲) قانون برگزاری مناقصات (شماره ۱/۱۶۵۶ مورخ ۹۲/۴/۸):** انتخاب اعضای کمیته فنی بازرگانی موضوع بند (د) ماده (۲) قانون برگزاری مناقصات مصوب سال ۱۳۸۳، از میان افراد خبره صلاحیتدار (اعم از اینکه افراد مزبور از کارکنان دستگاه مناقصه گزار یا افراد خبره خارج از دستگاه باشند) در صلاحیت مقام مجاز دستگاه مناقصه گزار است.

۸۵) **آیا «اجرای زیرساختهای مربوط به امور پژوهشی و فناوری و خرید نرم افزارها و ساخت افزارها و هوشمندسازی مدارس کشور» مصداق توسعه علمی است؟ (شماره ۱/۱۶۷۳ و ۱/۱۶۸۰ مورخ ۹۲/۴/۱۷):** در فرض رعایت آیین نامه اجرایی بند (۸۹) قانون بودجه سال ۱۳۹۱ کل کشور، اجرای زیرساختهای مربوط به امور پژوهشی و فناوری، خرید نرم افزارها و ساخت افزارها و هوشمندسازی مدارس کشور از مصادیق توسعه علمی موضوع بند مذکور محسوب می شود.

۸۶) **کسور قانونی مشمول تبصره (۱) ماده (۵) آیین نامه اجرائی ماده (۶۱) قانون محاسبات عمومی کشور (شماره ۳/۵۳۷ مورخ ۱۳۹۲/۲/۱۴):** منظور از کسور قانونی موضوع تبصره (۱) ماده (۵) آیین نامه اجرائی ماده (۶۱) قانون محاسبات عمومی کشور^۵؛ وجوهی است که به موجب قانون و در اجرای قراردادهای منعقد، هنگام پرداخت بهای کالای تحویلی یا خدمت انجام شده کسر می شود نظیر مالیات، حق بیمه، بازنشستگی، تضمین انجام کار و ...

۸۷) **بررسی سه والاتی پیرامون قراردادهای پژوهشی، مطالعاتی و آموزشی سه تاد مبارزه با مواد مخدر (شماره ۳/۴۳۵):** به دلالت جزء (۵) تبصره (۳) ماده اول لایحه قانونی راجع به منع مداخله وزراء و نمایندگان مجلسین و کارمندان در معاملات دولتی و کشوری مصوب سال ۱۳۳۷ انعقاد قرارداد مطالعاتی اعم از پژوهشی و تحقیقاتی مشمول ممنوعیت مقرر در قانون معنون می گردد، لکن انعقاد قرارداد آموزشی از ممنوعیت موصوف خروج موضوعی دارد. هر گونه پرداخت به کارکنان مشمول قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب سال ۱۳۸۶، با رعایت دستورالعمل بند (۹) ماده (۶۸) همان قانون موضوع بخشنامه شماره ۲/۱۴۵۹۳/۲۰۰ مورخ

^۴ برگرفته از نظرات ستاد مشاوره فنی و حقوقی دیوان محاسبات کشور، تهیه و تدوین معاونت حقوقی، مجلس و تفریح بودجه اداره کل حقوقی و بررسی های فنی دیوان محاسبات کشور، ناشر مرکز آموزش و برنامه ریزی دیوان محاسبات کشور، دوره های ۱۳۸۷/۸/۱ لغایت ۱۳۹۵/۸/۱

^۵ تبصره (۱) ماده (۵) آیین نامه پیش پرداخت و علی الحساب موضوع ماده (۶۱) قانون محاسبات عمومی کشور به شماره ۵۲۴۹۳۷/ت/۵۲۳۰۰ مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۱۶ هیات وزیران: علی الحساب در موارد زیر به تشخیص بالاترین مقام دستگاه اجرایی و یا مقام مجاز از طرف او قابل پرداخت است:

الف- تسجیل و یا تهیه اسناد و مدارک مثبت برای تأدیه تمام دین مقدر نباشد.

ب- وجه کافی از محل اعتبار مربوط برای تأدیه تمام دین در اختیار ذیحساب نباشد.

تبصره ۱: مبلغ ناخالص پرداختی بابت علی الحساب موضوع بند (الف) این ماده نباید از هفتاد درصد بهای کالای تحویلی یا خدمت انجام شده تجاوز نماید و به هر حال کسور قانونی مربوط باید متناسب با مبلغ پرداختی محاسبه و به حساب های ذیربط واریز گردد.»

۸۸/۲/۲۱ معاون توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور، ۳۴۵ بلامانع می باشد. کارکنان دستگاههای مستثنی از قانون مذکور، مشمول مقررات مربوط به خود می باشند. حمایت مالی از پایان نامه های تحصیلات تکمیلی دانشجویان موکول به ابلاغ ضوابط موضوع بند (ه) ماده (۱۷) قانون برنامه پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مصوب سال ۱۳۸۹، ۲۳۶ می باشد. کارکنان مذکور در بند (۲) سوال، مشمول ممنوعیت بند (۶) تبصره (۳) ماده اول لایحه قانونی راجع به منع مداخله وزراء و نمایندگان مجلسین و کارمندان در معاملات دولتی و کشوری مصوب سال ۱۳۳۷ می باشد.

۸۸) امکان پرداخت فوق العاده مأموریت و سه ایر هزینه های سه نفر به کارکنان قراردادی (شش ناسه ه

۱/۱۰۰۰): پرداخت هزینه فوق العاده مأموریت یا سایر هزینه های سفر کارکنان قراردادی، موکول به پیش بینی در مفاد قرارداد و رعایت مقررات موضوع جزء (۷) ماده (۶۸) قانون مدیریت خدمات کشوری است.

۸۹) نحوه پرداخت پاداش پایان خدمت کارکنان متوفی (شش ناسه ه ۱/۱۲۴۴):

باستناد مفاد ماده (۷) قانون اصلاح پاره ای از مقررات مربوط به حقوق بازنشستگی، بانوان شاغل، خانواده ها و سایر کارکنان مصوب ۱۳۷۹ مجلس شورای اسلامی پاداش پایان خدمت کارکنان شاغل متوفی، در مقابل کلیه سوابق خدمت دولتی به ازای هر سال خدمت معادل یکماه آخرین حقوق و فوق العاده های دریافتی که ملاک کسور بازنشستگی است پرداخت می شود.

۹۰) ادامه خدمت پس از لغو حکم بازنشستگی (شش ناسه ه ۱/۱۲۹۳):

صدور حکم بازنشستگی فی نفسه دلالت بر تحقق شرایط قانونی بازنشستگی ندارد. بنابراین در صورتیکه صدور حکم بازنشستگی قبل از تحقق کلیه شرایط و عوامل قانونی بازنشستگی صورت پذیرد، ادامه خدمت پس از لغو حکم بازنشستگی بلامانع است.

۹۱) مشورتی بودن اظهار نظر ادارات کار و امور اجتماعی و دفاتر حقوقی دستگاههای اجرایی (شناسه

۱/۱۷۲): اظهار نظر کلیه مراجع مانند ادارات کار و امور اجتماعی و دفاتر حقوقی دستگاههای اجرایی و نظارتی در خصوص رفع ابهام از قوانین و مقررات جنبه مشورتی دارد.

۹۲) ضرورت تغییر پلاک خودروهای خریداری شده توسط مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی از

محل اعتبارات عمرانی (شناسه ۱/۱۷۰): با توجه به تعریف خودروهای خدمات عمومی موضوع بند (۱) جزء (پ) ماده (۱) آیین نامه چگونگی استفاده از خودروهای دولتی، موضوع تصویبنامه شماره ۱۸۹۲۱۱/ت/۳۴۱۹۱ هـ مورخ ۸۶/۱۱/۲۶ هیأت وزیران و به استناد ماده (۴) و تبصره (۲) ماده (۵) مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی منصرف از منابع اعتباری خرید خودرو مشمول آیین نامه مذکور می باشند.

۹۳) نحوه کسر عوارض از پرداختهای قطعی به پیمانکار (شناسه ۱/۲۵۹):

در فرض وضع عوارض جدید از ناحیه شورای اسلامی مربوط در چارچوب وظایف و اختیارات قانونی بر قراردادهای پیمانکاری دستگاههای اجرایی، کسر عوارض از پرداختهای قطعی به پیمانکار علی الأصول توسط کارفرما صورت می پذیرد.

۹۴) داشتن گواهینامه های صلاحیت از جمله تایید صلاحیت پیمانکاران و مشاوران جهت اجرای طرحهای عمرانی در

معاملات عمده (شناسه ۱/۲۱۳): لزوم داشتن گواهینامه های صلاحیت از جمله تایید صلاحیت پیمانکاران و مشاوران جهت اجرای طرحهای عمرانی موضوع بند (۴) ماده (۱۲) قانون برگزاری مناقصات مصوب سال ۱۳۸۳، با توجه به تعریف مناقصه گر موضوع ماده (۲) همان قانون صرفا ناظر بر معاملات عمده بوده و به معاملات کوچک و متوسط تسری ندارد.

۹۵) نحوه برداشت حقوق و مزایای مستخدمین ساکن خانه های سازمانی در موقع عدم تخلیه ملک

در موعد مقرر (شناسه ۱/۲۴۳): به استناد ماده (۳) قانون نحوه استفاده از خانه های سازمانی مصوب سال

۱۳۴۶ و ماده (۱۵) آئین نامه مربوط به شماره ۷۶۳۵۸ مورخ ۶۳/۱۱/۱۰ مصوب هیأت وزیران در صورت عدم تخلیه، حقوق و مزایای مندرج در حکم مستتکف به استثناء کمک هزینه عائله مندی و اولاد و کسورات قانونی به نفع سازمان ذیربط برداشت می گردد.

۹۶) **وجاهت قانونی مرخصی و پرداخت هزینه بلیط و حق مأموریت به کارکنان دس تگاههای اجرایی که به دادسرای دیوان محاسبات کشور احضار می شوند (شماره ۱/۳۲۴):** استفاده از مرخصی و پرداخت حق مأموریت به کارکنان دولت ضمن رعایت مقررات برای حضور در دادسرای دیوان محاسبات کشور بلامانع است.

۹۷) **نحوه انعقاد قرارداد از سوی شرکت تعاونی خاص کارکنان وزارت راه و ترابری با دستگاه ذیربط خود و سایر دستگاهها (شماره ۱/۱۶۱):** بر اساس تبصره (۲) ماده اول لایحه قانونی راجع به منع مداخله وزراء و نمایندگان مجلسین و کارمندان در معاملات دولتی و کشوری مصوب سال ۱۳۳۷ در امور مربوط به تعاون می تواند مبادرت به انجام معامله با دستگاههای دولتی نماید. بر اساس تبصره (۲) بند (ت) ماده (۳) آئین نامه اجرایی بند (الف) ماده (۲۶) قانون برگزاری مناقصات مصوب هیأت وزیران به شماره ۸۴۲۱۷/ت/۳۳۷۷۲ مورخ ۸۵/۷/۱۶ نمی تواند با دستگاه ذیربط خود قرارداد منعقد نماید.

۹۸) **قابلیت تفویض اختیارات موض و عماده (۵۳) قانون محاسبات عمومی کش وربه کارکنان قراردادی (شماره ۱/۳۷۴):** اختیار موضوع ماده (۵۳) قانون محاسبات عمومی کشورها با رعایت تبصره ذیل آن، فارغ از نوع رابطه استخدامی، قابل تفویض می باشد.

۹۹) **ممنوعیت انعقاد قرارداد بیمه مسئولیت مدنی کارکنان توسط دستگاه های اجرایی (شماره ۱/۴۵۵):** دستگاههای اجرایی مجاز به انعقاد قرارداد بیمه تحت عنوان بیمه مسئولیت کارکنان سازمانهای متبوع نبوده و پرداخت هرگونه وجهی از این بابت توسط دستگاههای اجرایی از محل اعتبارات دولتی فاقد وجاهت قانونی است.

۱۰۰) **مفهوم تعهد در معاملات دولتی (شماره ۱/۵۴۵):** به موجب بند (ب) ماده (۱۹) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب سال ۱۳۶۶ اجرای قرارداد به ذمه دولت تعهد ایجاد می کند نه انعقاد قرارداد. در فرض اینکه وجوه اعتبارات مربوط تا پایان سال مالی (موضوع ماده (۶) قانون محاسبات عمومی کشور در اختیار ذیحساب قرار گرفته باشد، انعقاد قرارداد و اجرای آن در مهلت های موضوع قانون اصلاح مواد (۶۳) و (۶۴) قانون محاسبات عمومی کشور مصور سال ۱۳۷۹، بلامانع خواهد بود.

۱۰۱) **مسئولیت دستگاه مناقصه گزار در برخورد با مناقصه گرانی که به هردلیل از انعقاد قرارداد با دستگاه خودداری می نمایند (شماره ۱/۷۰۴):** رسیدگی به شکایات مربوط به نحوه اجرای قانون برگزاری مناقصات به استناد ماده (۷) همان مأخذ قانونی در صلاحیت هیأت موضوع ماده مرقوم میباشد.

۱۰۲) **چگونگی پرداخت وجه بابت انجام کار خارج از وقت اداری به کارکنان (شماره ۱/۶۷۸):** با عنایت به مواد (۸۷) و (۱۲۷) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب سال ۱۳۸۶ پرداخت هر گونه وجه بابت انجام کار خارج از وقت اداری به کارمندان دستگاه اجرایی وفق ماده ۹۳ همان مأخذ قانونی امکان پذیر می باشد.

۱۰۳) **امکان انعقاد قرارداد وکالت و یا مشاوری حقوقی با وکلای دادگستری و مشاوریین حقوقی توسط دستگاههای اجرایی با عنایت به قانون مدیریت خدمات کشوری (شماره ۱/۶۸۷):** استفاده از وکلای دادگستری برای انجام وکالت و امر مشاوره حقوقی در چارچوب مصوبه شماره ۶۰۳۴ مورخ

۴۵/۷/۳ هیأت وزیران تنفیذی طی مصوبه شماره ۷/۳۴۹۴ مورخ ۸۵/۶/۱۴ و مصوبه شماره ۶۹/۱۶۳/ت/۱۸۵۳۸ مورخ ۷۶/۸/۱۱ هیأت وزیران بلامانع است.

۱۰۴) عضویت کارکنان دولت در هیأت مدیره موسسات انتفاعی، غیرانتفاعی و شرکتهای خصوصی (شناسه ۱/۶۹۳): عضویت کارکنان دولت به عنوان نماینده صاحب سهم شرکتهای و موسسات غیردولتی در هیأت مدیره شرکتهای و موسسات انتفاعی خصوصی و یا دولتی به موجب رای شماره (۱۱۸) مورخ ۶۸/۲/۱۹ شورای نگهبان بلامانع است.

۱۰۵) **تسهیلی حکم ماده (۸) قانون سه‌اماندهی و حمایت از تولید و عرضه سه‌مسکن به خانه‌های سه‌ازمانی قوه قضائیه (شناسه ۳/۲۲۵):** به استناد ماده (۸) قانون سه‌اماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن مصوب سال ۱۳۸۷ و ماده (۱) آئین‌نامه اجرایی همان مآخذ قانونی به شماره ۲۴۱۸۲/ت/۴۲۴۲۸ مورخ ۸۸/۲/۷ مصوب هیأت وزیران، و با عنایت به تعاریف دستگاههای اجرایی موضوع مواد (۲) الی (۵) قانون محاسبات عمومی کشور و (۱) الی (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری، قوه قضائیه از جمله مستثنیات مصرح در ماده (۵) آئین‌نامه موصوف نمی‌باشد.

۱۰۶) **شرایط و وجاهت قانونی تفویض اختیار موضوع بندهای (ز) و (د) ماده (۲۹) قانون برگزاری مناقصات (شناسه ۳/۳۵۱):** اولاً بالاترین مقام موضوع بندهای (د) و (ز) ماده (۲۹) قانون برگزاری مناقصات مصوب سال ۱۳۸۳، مدیرعامل شرکت دولتی می‌باشد. ثانیاً واگذاری وظایف و اختیارات بالاترین مقام دستگاه اجرائی (موضوع بند (د) قانون صدرالذکر) به مقامات مجاز از طرف وی بلامانع است. ثالثاً وفق شق اخیر بند (ز) قانون صدرالذکر تفویض اختیار انتخاب کارشناس به مقامات مجاز شرکت بلامانع است.

۱۰۷) **امکان واریز حقوق کارمندان به حساب قائم مقام قانونی وی با عنایت به ماده (۶۵) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب سال ۱۳۶۶،** ناظر به واریز وجه (توسط دستگاه اجرایی) به حساب قائم مقام قانونی اشخاص حقوقی و حقیقی نمی‌باشد.

۱۰۸) **امکان تفویض اختیارات موضوع ماده (۵۳) قانون محاسبات عمومی کشور (شناسه ۱/۱۱۱۲):** بنا به صراحت تبصره (۱) ماده (۵۳) قانون محاسبات عمومی کشور اختیارات و مسئولیتهای موضوع ماده مرقوم حسب مورد مستقیماً و بدون واسطه از طرف مقامات مذکور در همان ماده کلاً یا بعضاً قابل تفویض است.

۱۰۹) **امکان واگذاری تصدی امور ذیحسابی بیش از یک دستگاه به شخص واحد (شناسه ۱/۱۱۳۵):** تصدی ذیحسابی بیش از یک دستگاه اجرایی توسط شخص واحد از مصادیق ممنوعیت تصدی بیش از یک شغل دولتی نیست.

۱۱۰) **عدم کفایت ارسال دعوتنامه جهت شرکت در مناقصه (شناسه ۱/۱۱۴۷):** حصول نصابهای مذکور در احکام قانونی موضوع سوال منوط به شرکت مناقصه‌گر و دریافت اسناد وی، از ناحیه دستگاه مناقصه‌گزار است و صرف ارسال دعوتنامه کفایت نمی‌نماید.

۱۱۱) **عدم ممنوعیت اجاره هتل به منظور استفاده کارکنان از محل اعتبارات خدمات رفاهی (شناسه ۱/۱۲۱۴):** پرداخت از محل اعتبارات برنامه خدمات رفاهی بابت اجاره هتل به منظور استفاده کارکنان از مصادیق کمکهای رفاهی غیرمستقیم بوده، با رعایت بند (ت) دستورالعمل پرداخت کمکهای رفاهی کارمندان دولت به شماره ۲۰۰/۱۴۹۳/۳ مورخ ۸۸/۲/۲۱ بلامانع است.

۱۱۲) **معافیت پرداخت عوارض به شهرداری در خصوص طرح‌های دولتی (شناسه ۱/۱۲۱۸):** وضع هرگونه عوارض محلی جدید از جمله عوارض موضوع سوال با رعایت سازوکار مقرر در تبصره (۱) ماده (۵۰) قانون مالیات بر ارزش افزوده ۹۲ بلامانع است. مع الوصف براساس تبصره (۴) ماده (۱۰) لایحه قانونی نحوه خرید

و تملک اراضی و املاک برای اجرای برنامه های عمومی، عمرانی و نظامی دولت، طرحهای موضوع قانون مذکور از تاریخ شروع به اجرا از پراخت هرگونه عوارض مستقیم به شهرداریها از جمله عوارض موضوع سوال^۶ معاف می باشند.

۱۱۳) **عدم لغو مقررات مربوط به مزایده در معاملات دولتی (شناسه ۱/۱۳۱۹ هـ):** از آنجا که قانون برگزاری مناقصات در مقام لغو مقررات حاکم بر مزایده در معاملات دولتی نبوده، بنابراین طرحهای جنگلداری موضوع سؤال^۷ باید به بالاترین قیمت پیشنهادی به اشخاص واجد صلاحیت شرکت کننده با رعایت آئین نامه معاملات دولتی مصوب ۱۳۴۹ و سایر قوانین و مقررات مربوط واگذار گردد.

۱۱۴) **نحوه تسری ماده (۱۱۳) قانون محاسبات عمومی کشور بر پروژه های یک طرح با توجه به وضعیت خاص طرح های تملک دارایی های سرمایه ای (شناسه ۱/۵۴۱):** کلیه اموال و داراییهای منقول و غیرمنقول ناشی از اجرای طرحهای عمرانی، به موجب ماده (۱۱۳) قانون محاسبات عمومی تابع شرایط ذیل می باشند: در صورت رفع نیاز از اموال در هر مرحله ای از عملیات طرح واگذاری عین و یا حق استفاده از آنها به سایر دستگاههای دولتی و همچنین فروش تابع مقررات فصل پنجم قانون معنون است و در صورت خاتمه طرح، اموال موصوف تابع سازوکار مصرح در تبصره (۱) ماده (۱۱۳) همان مأخذ میباشد.

۱۱۵) **خارج شدن نصاب برخی از معاملات از متوسط به عمومی در اثر افزایش ۲۵٪ مبلغ قرارداد های منعقد با پیمانکاران و اثر وضعی آن در طبقه بندی معاملات (شناسه ۱/۵۴۳):** افزایش مبلغ قرارداد ناشی از اجرای ماده (۲۹) شرایط عمومی پیمان، بعد از انعقاد قرارداد موثر در طبقه بندی معاملات موضوع ماده (۳) قانون برگزاری مناقصات نمی باشد.

۱۱۶) **امکان لحاظ سه وابق تجربی پیمانکارانی که فاقد گواهینامه صلاحیت پیمانکاری بوده اند در صدور گواهینامه مزبور (شناسه ۱/۴۴۱):** به استناد ماده (۲۲) قانون برنامه و بودجه مصوب سال ۱۳۵۱، ۱۲۱۶ تعیین صلاحیت و طبقه بندی مهندسی مشاور و پیمانکاران با رعایت آئین نامه های اجرایی مربوط منجمله مصوبه شماره ۴۸۰۱۳/ت ۲۳۲۵۱— مورخ ۸۱/۱۲/۱۱ هیأت وزیران، از جمله وظایف سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور محسوب می گردد. بر این اساس احراز شرایط احصاء شده در بند (ب) ماده (۴) مصوبه مزبور نیز در صلاحیت سازمان اخیرالذکر میباشد.

۱۱۷) **تشکیل کمیسیون مناقصات با بیش از سه عضو و پرداخت حق عضویت به آنان (موضوع ماده (۵) قانون برگزاری مناقصات) (شناسه ۱/۶۳۷):** اولاً - از آنجا که به موجب بند های (الف) و (ج) ماده (۵) قانون برگزاری مناقصات مصوب سال ۱۳۸۳ اعضاء کمیسیون مناقصه ۳ نفر پیش بینی شده است اختیار شرکت های دولتی مصرح در بند (ه) قانون صدرالذکر ناظر بر تعیین مصادیق مصرح در قانون میباشد لذا تعیین اشخاص مازاد بر تعداد مندرج در این قانون بعنوان عضو فاقد مجوز قانونی بوده و تصمیمات متخذه واجد اثر نمی باشد. ثانیاً از آنجا که عنوان حق جلسه در قانون مدیریت خدمات کشوری پیش بینی نشده است لذا پرداخت هرگونه وجه بابت حضور در جلسات منحصرأ با رعایت بند (۹) ماده (۶۸) قانون مدیریت خدمات کشوری و دستورالعمل اجرایی قانون اخیر به شماره ۲۰۰/۱۴۵۹۳ هـ مورخ ۸۸/۲/۲۱ امکان پذیر میباشد.

۱۱۸) **چگونگی خرید اموال غیرمنقول توسط سازمان امور مالیاتی (شناسه ۳/۳۰۹):** علیرغم اینکه در ماده (۳۵) قانون مالیات بر ارزش افزوده، به سازمان امور مالیاتی اجازه داد شده تا نسبت به تملک انواع داراییهای

^۶ قانونی بوده اخذ حق الارض

^۷ مبنای تعیین برنده مزایده در واگذاری طرح های جنگلداری

سرمایه ای اقدام نماید، مع الوصف با عنایت به قسمت اخیر ماده مذکور (مبنی بر تکلیف دولت به منظور نمودن اعتبار و مجوزهای مورد نیاز برای اجرای این ماده در لوایح بودجه سالانه) و اینکه به موجب بند (۳) تصویبنامه شماره ۴۱۴۸۰/۱۸۴۸۶۶ مورخ ۸۸/۱۰/۱۱ هیات وزیران نحوه تملک صرفاً بصورت تهییه زمین و احداث ساختمان تجویز گردیده است و در موافقتنامه متبادله نیز به موضوع احداث ساختمان اشاره شده است؛ لذا مجوزی برای خرید ساختمان مشاهده نگردید.

۱۱۹) ص الاحیت دس تگاه اجرایی در تعیین میزان پیش پرداخت و تعداد اقساط آن (ش ناسه ه ۱/۷۱۸): بر اساس بند (۳) [جزء یک بند (ج) ماده (۵)] مصوبه شماره ۳۰۹۸۰/ت/۲۰۰۷۱ هـ مورخ ۸۳/۴/۲۱ هیات وزیران، تعیین میزان پیش پرداخت و تعداد اقساط آن تا سقف بیست و پنج درصد (۲۵٪) مبلغ قرارداد در اختیار دستگاه اجرایی است.

۱۲۰) رعایت ترک تش ریفات مناقص ه در واگذاری امور بیمه ای دس تگاههای اجرایی (ش ناسه ه ۱/۳۴۹): از آنجا که بر اساس ماده (۱۷) قانون تاسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه گری مصوب سال ۱۳۵۰ امور مربوط به بیمه میزان کارمزد و حق بیمه مربوط به رشته های مختلف بیمه توسط شورای عالی بیمه تعیین می گردد و شرکتهای بیمه نیز مکلف به رعایت تصویبنامه های شورای مزبور می باشد. لذا خدمات شرکت های بیمه از مصادیق بند (ج) ماده (۲۹) قانون برگزاری مناقصات تلقی و انجام آن به استناد همان ماخذ قانونی بدون انجام تشریفات مناقصه امکان پذیر است.

۱۲۱) چگونگی امحاء فیش های بانکی (ش ناسه ه ۱/۵۰۶): قبوض و فیشهای بانکی مورد نظر جزء اسناد و مدارک مالی موضوع ماده (۱) دستورالعمل ماده (۳۹) قانون دیوان محاسبات کشور (اصلاحیه مورخ ۸۷/۱۰/۹) می باشد و امحاء آن حداقل پس از گذشت سه سال با شرایط مذکور در تبصره (۲) ماده (۳) دستورالعمل مذکور مقدور می باشد.

۱۲۲) وجاهت تادیه اجاره بهاء ساختمانها به جای هزینه سرانه (ش ناسه ه ۱/۳۸۲): به موجب بند (ب) ماده (۷) آئین نامه اجرایی ماده (۸۸) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت به شماره ۳۱۴۲۶/ت/۲۶۹۷۷ هـ مورخ ۸۱/۷/۱ مصوب هیأت وزیران، اجاره بهای ساختمانهای موضوع آئین نامه مزبور می تواند به ازای ارائه خدمات موردنظر به دستگاه واگذار کننده به روش خرید خدمات موضوع بند (الف) ماده (۱) همان آئین نامه به جای پرداخت هزینه سرانه مربوط تأدیه گردد.

۱۲۳) تفاوت دس تگاه گیرنده اعتبار با دس تگاه صاحب اعتبار (ش ناسه ه ۳/۴۸۵): با توجه به سیاق تحریری قسمت اخیر ماده (۸۳) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب سال ۱۳۸۰، دستگاه گیرنده اعتبار، دستگاه صاحب اعتبار به معنی و مفهوم خاص خود نیست. کما اینکه نمی تواند این اعتبار را طبق تشخیص خود و در چارچوب موافقتنامه ای که خود با سازمان مدیریت و برنامه ریزی مبادله نموده هزینه نماید بلکه مکلف است اعتبار ابلاغ شده را بر اساس شرح فعالیتهایی که دستگاه ابلاغ کننده در موافقتنامه متبادله با سازمان مدیریت احصاء نموده هزینه نماید. بنابراین دستگاه ابلاغ کننده ممکن است در همه فصول و برنامه های خود اعتبار داشته باشد ولی فقط ابلاغ اعتبار به دستگاه دیگر را محدود به یک برنامه یا فعالیت خاص که در برگ ابلاغ اعتبار مشخص می گردد، نماید و دستگاه ابلاغ گیرنده نمی تواند مدعی شود که چرا در همه فصول و برنامه ها و فعالیتها ابلاغ اعتبار نشده لذا به صراحت قسمت اخیر ماده (۸۳) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت، ابلاغ گیرنده در محدوده ای که اعتبار برای آن تخصیص یافته مکلف به اداء تکلیف است و لاغیر. بنابه مراتب فوق بخشنامه ذیحساب دستگاه ابلاغ کننده اعتبار، هیچ منافاتی با ماده (۸۳) قانون مذکور نداشته و پرداخت هزینه های ورزشی

موضوع بند (ب) ماده (۱۱۷) قانون برنامه چهارم توسعه.. از سرجمع اعتبار خود توسط دستگاه ابلاغ کننده موجه بوده است. در ضمن ساز و کار مندرج در بند (۱۰) ضوابط اجرایی بودجه سال ۱۳۹۰ کل کشور ۱۳۶۶ (با توجه به عدم اعلام مغایرت از سوی رئیس محترم مجلس شورای اسلامی) نیز می تواند در این خصوص راهگشا باشد.

۱۲۴) **عدم لزوم رعایت نصابهای موضوع قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در**

موارد معین در پرداخت اعتبارات اختصاصی دستگاههای اجرایی (شماره ۳/۳۹۰): ضمن تاکید بر نظریه شماره (۷۵۶) ستاد، پرداخت درآمد اختصاصی مصوب (در قانون بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور) به دستگاههای اجرایی با عنایت به تبصره ماده واحده قانون لغو موارد مصرف قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین مصوب سال ۱۳۷۶، مقید به رعایت نصابهای موضوع مواد قانون وصول برخی از درآمدهای دولت نمی باشد و می بایست کل مبلغ مصوب قانون بودجه به عنوان اعتبار اختصاصی در اختیار دستگاههای اجرایی مشمول قرار گیرد.

۱۲۵) **موارد لزوم ارزیابی کیفی مناقصه گران در فرآیند برگزاری مناقصه (شماره ۳/۳۹۳):** با توجه

به مفاد بند (د) ماده (۹) قانون برگزاری مناقصات مصوب سال ۱۳۸۳ ارزیابی کیفی مناقصه گران الزامی نیست و در صورت لزوم تشخیص آن با بالاترین مقام دستگاه برگزار کننده مناقصه و یا مقامات مجاز از طرف وی خواهد بود. بر این اساس، نظر به اینکه از بند مذکور افاده عموم می شود لذا در صورت لزوم به ارزیابی کیفی این ارزیابی در مناقصات اعم از عمومی و محدود قابل اعمال می باشد. ضمن اینکه مستند به بند (۹) ماده (۲) آئین نامه اجرایی بند (ج) ماده (۱۲) قانون برگزاری مناقصات موضوع مصوبه شماره ۸۴۱۳۶/ت/۳۳۵۶۰ هـ مورخ ۸۵/۷/۱۶ هیأت وزیران، در مواردیکه به ارزیابی کیفی مناقصه گران در قانون تصریح گردیده، ارزیابی کیفی ضروری و اختیار تشخیص ضرورت از مناقصه گران سلب می گردد.

۱۲۶) **مصداق قابل پرداخت از محل اعتبارات ماده (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی**

دولت (شماره ۱/۸۷۰): هرگونه پرداخت از محل ماده (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب سال ۱۳۸۰، چنانچه در چهارچوب اهداف قانون مزبور باشد، بلامانع است لذا اولاً: چنانچه پرداخت کمک بلاعوض در امور معیشتی، کمک به افراد بی بضاعت ناشی از حوادث طبیعی و غیرمترقبه باشد بلامانع است ثانیاً: تامین لوازم خانگی افراد در اثر آتش سوزی منازل یا سوختگی وسایل برقی منازل ناشی از نوسانات برق از مصادیق حوادث طبیعی و سوانح غیرمترقبه خارج و مالا منطبق با قانون صدرالذکر نمی باشد.

۱۲۷) **اداره خودگردان تالارها بر اساس ماده (۶۶) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از**

مقررات مالی دولت (شماره ۱/۱۰۲۵): مجموعه تالارهای دستگاه مورد نظر واجد قید مندرج در حکم ماده (۴۴) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب سال ۱۳۸۴ «استفاده کارکنان و خانواده آنها» نبوده، اداره آن به صورت خودگردان مجاز نمی باشد. وزارت مذکور می تواند در اجرای ساز و کار موضوع ماده (۴۳) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب سال ۱۳۸۰ اقدام نماید.

۱۲۸) **دامنه مسئولیت کارپرداز و سایر مسئولین در زمینه وجوه در اختیار ایشان (شماره ۳/۴۷۹):**

در غیر مواردیکه بنا به دستور مقام مجاز از وجوه در ید کارپرداز برداشت یا دخل و تصرفی می شود، مسئولیت وجوه مذکور با وی خواهد بود. ضمن اینکه مسئولیتهای اداری سایر مسئولین در مواد (۱۵) و (۱۶) آئین نامه نحوه واگذاری و میزان و موارد استفاده از انواع تنخواه گردانهای موضوع ماده (۵۴) قانون محاسبات عمومی کشور به شماره ۵۶/۱۷۵۶/۲۳۱۱ مورخ ۶۷/۲/۷ و اصلاحیه بعدی آن تصریح شده است.

۱۲۹) **مسئولیت ذیحساب در ابلاغ اعتبار و تنخواه گردان (شماره ۳/۴۶۸):** اجرای تکلیف ماده (۹۵) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب سال ۱۳۶۶ در مورد ابلاغ اعتبار با توجه به سازوکار ماده (۸۳) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب سال ۱۳۸۰، با ذیحساب دستگاه گیرنده اعتبار و در مورد تنخواه گردان پرداخت با ذیحساب واگذارنده تنخواه است. ضمن اینکه در خصوص رسیدگی به اسناد پرداخت از محل تنخواه یاد شده، رعایت بخشنامه شماره ۲/۴۰۰/۶۳۹ مورخ ۲۴/۱۰/۲۰ دیوان محاسبات^۸ کشور الزامی است.

۱۳۰) **تسهویه مانده های سنواتی از محل اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای (شماره ۱/۱۳۴۵):** تسویه مانده های سنواتی از محل اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای موضوع سوال، تابع ساز و کار مقرر در آیین نامه نحوه واریز پیش پرداخت و علی الحساب موضوع ماده (۶۱) قانون محاسبات عمومی کشور است.

منابع:

- کتاب مباحث جاری ذیحسابی، تالیف سجاد احمدی و جواد آلبوغیش
- اصول جامع اموال دولتی، تالیف سجاد احمدی

^۸ بخشنامه شماره ۲/۴۰۰/۶۳۹ مورخ ۲۴/۱۰/۲۰ دیوان محاسبات کشور (نامه معاونت وقت فنی و امور حسابرسی وزارتخانه ها، مؤسسات دولتی و نهادها به مدیران کل دیوان محاسبات استانها و حسابرسان کل وزارتخانه ها): در تکمیل بخشنامه های قبلی منتهی به شماره ۲/۴۰۰/۵۵ مورخ ۲۲/۳/۶ موضوع نحوه رسیدگی به اسناد عاملین ذیحساب خارج از محل استقرار ذیحساب و با توجه به سوالات مکرر همکاران محترم و نظرات اصلاحی ارائه شده پیرامون موضوع بدینوسیله ضمن تاکید بر اجرای دقیق دستور عملهای حسابداری عاملین ذیحساب، لزوم تنظیم، تهیه و ارائه حساب و تراز عملیاتی توسط عاملین در مواعد قانونی و همچنین اعمال نظراتی لازم موارد آتی اعلام می گردد:

۱- دیوان محاسبات استان، مقدمات اطلاعاتی شامل: سال اجرای بودجه (سال بودجه ای) - دستگاه صاحب اعتبار - مبلغ و وجه ارسال از ذیحسابی به عامل ذیحساب (تا مقطع زمانی ارائه اسناد هزینه) - محل تامین اعتبار (طرح - برنامه) - خط مشی و رئوس انجام هزینه طبق موافقتنامه - سال شروع و خاتمه پروژه و طرح (در صورتیکه اسناد ارائه شده از محل اعتبارات طرحهای تملک دارائیهای سرمایه ای تامین اعتبار شده باشد) - میزان و وجه مصرف شده (جذب شده) - باقیمانده وجه ارسال (نزد عامل ذیحساب) - تهیه لیستی حاوی اطلاعاتی راجع به انواع هزینه های انجام شده - سایر اطلاعات مورد نیاز (مستخرجه از اسناد و مدارک ارائه شده) - به تشخیص مدیر استان - به عنوان سابقه جهت مدنظر قرار دادن در رسیدگی به سایر اعتبارات دستگاه و تهیه گزارشات لازم، استخراج و نگهداری نماید ۲- اسناد ارائه شده (در مهلت یا خارج از مهلت) با استفاده از زمان تعیین شده در برنامه و در غیر اینصورت بصورت اضافه کاری، توسط همکاران استان مورد رسیدگی قرار می گیرد.

۲- ۱- در صورت عدم مشاهده نقص، برابر فرم، مجوز ارسال اسناد به ذیحسابی دستگاه صاحب اعتبار صادر تا در مرکز مورد توجه گروه حسابرسی و ذیحساب مربوط قرار گرفته و اقدام بعدی معمول گردد.

۲- ۲- در صورت مشاهده نواقص قابل رفع مراتب با تعیین مهلت مناسب، به ارائه دهنده سند اعلام میگردد.

۲- ۳- چنانچه اسناد در مهلت داده شده رفع نقص نگردید و یا مطالب و دلائل ارائه شده تأثیری در رفع نقائص اسناد نداشت، از طریق دیوان محاسبات استان، مجوز ارسال اسناد به ذیحسابی مرکزی (برابر فرم پیوست) صادر شده و در رونوشت نامه موضوع به اداره کل رسیدگی به امور حسابرسی وزارتخانه ها و ذیحساب ذیربط اعلام خواهد شد. مستندات و مدارک اثبات کننده تخلف شامل مکاتبه با مسئولین تخلف، تصویر پاسخهای واصله، به همراه اظهار نظر صریح حسابرس ذیربط ضمیمه رونوشت می گردد.

۲- ۴- در صورتیکه اسناد ارائه شده در مهلت تعیین شده رفع نقص گردید همانند بند «۱-۲» اقدام خواهد شد.

۳- اداره کل رسیدگی به امور حسابرسی وزارتخانه ها فرم مورد بحث و مدارک منضم به آن را پس از دریافت بررسی و در صورت کامل بودن برای حسابرس کل ذیربط ارسال می نماید. ۴- در خصوص فرمهای صادره موضوع جزء (۳) بند (۲)، فرصتی جهت بررسی نحوه به حساب منظور نمودن یا برخورد ذیحسابی مرکز با اسناد دریافتی مربوط به اینگونه فرمها، توسط حسابرسان مستقر در دستگاه صاحب اعتبار و گزارش آن تعیین خواهد شد.

۵- در صورتیکه ذیحساب بدون توجه به نواقص موجود، اسناد را پذیرفته و به هزینه منظور نماید، تخلفات مذکور در فرم توسط حسابرس کل مستنداً به داسرا ارجاع و مراتب جهت اطلاع اداره کل دیوان محاسبات استان محل وقوع خرج به اداره کل رسیدگی به امور حسابرسی وزارتخانه ها اعلام خواهد شد.

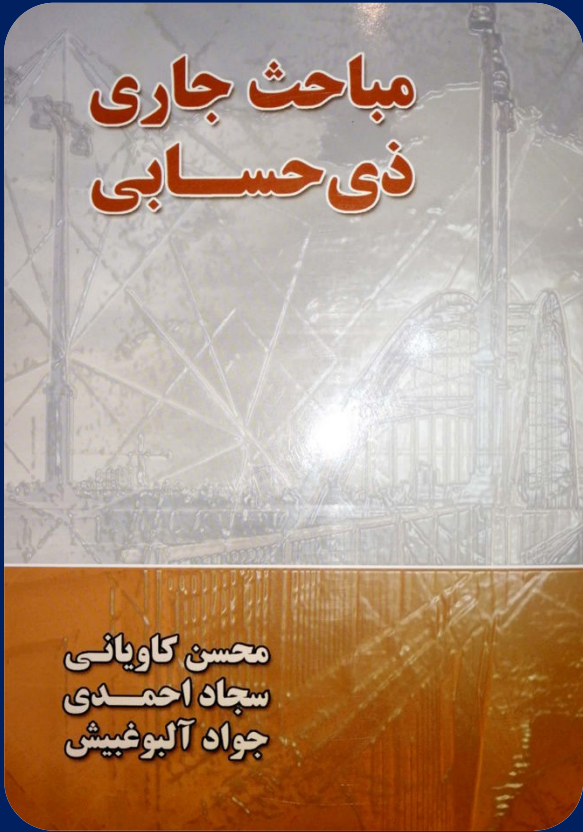
۶- چنانچه در ذیحسابی اسناد دریافتی مورد رسیدگی قرار گرفته و به دلیل وجود نقص اعاده شده باشد بلافاصله می باید مراتب در سر فصل اسناد واخواهی موضوع دستور العمل شماره ۵۴/۸۰۱۷/۲۸۲۷۵ مورخ ۷۷/۹/۲۲ ثبت گردد. در این صورت نیز مراتب توسط حسابرس کل ذیربط، به اداره کل رسیدگی به امور حسابرسی منعکس تا اداره کل مذکور مراتب این بند و بند قبلی را به اداره کل دیوان محاسبات استان اعلام نماید.

۷- در مورد اسناد حسابداری طرحهای ملی که عملیات اجرایی آنها در استانها و فعالیت مالی (بطور کلی) با تعامل کامل حسابرس در مرکز انجام می پذیرد می بایست با تعامل کامل حسابرس کل ذیربط و دیوان محاسبات استان اقدامات لازم معمول گردد.

۸- حسابرسان مستقر در دستگاه مرکزی می باید دقت و کنترل لازم در خصوص واریز به موقع تنخواه گردان پرداخت خصوصاً در پایان می مالی میبذول دارند و از انتقال ارقام مربوط به تنخواه گردان به سرفصلهای غیر قطعی (پیش پرداخت و علی الحساب) جدا جلوگیری و موارد تخلف را بصورت مستند به داسرای دیوان محاسبات کشور منعکس نمایند.

۹- این بخشنامه به مدت ۲ ماه به صورت آزمایشی اجرا خواهد شد. خواهشمند است در مدت مذکور هر نوع پیشنهاد اصلاحی خود را جهت تکمیل و قطعی نمودن بخشنامه ارائه فرمائید.

مباحث جاری ذی حسابی

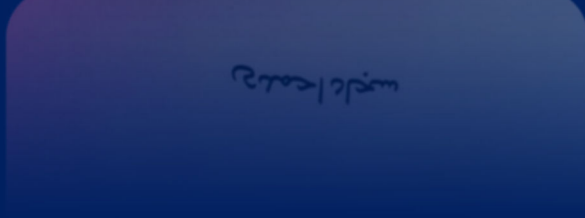
محسن کاویانی
سجاد احمدی
جواد آبوغیش

اصول جامع اموال دولتی

نگاهی کاربردی به ورود، گردش و خروج اموال

سجاد احمدی

فروش آنلاین، از طریق سایت فصلنامه تخصصی نظارت مالی

www.nezaratmali.ir

لطفاً،

اگر این شماره از فصلنامه، رضایت نسبی شما را جلب نموده است و یا از همه یا بخشی از آن استفاده نموده اید،

از ما، از طریق لینک زیر حمایت مالی کنید،

hamibash.com/nezaratmali

انتشار آزاد!

با رعایت حقوق مادی و معنوی تولید کنندگان این اثر، انتشار و تکثیر این شماره از فصلنامه بلامانع است.